

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE ZAASTAD
d.d. 19 september 2019

---

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Goedenavond. Zojuist zag ik dat mevrouw Hotaman heeft zich afgemeld van voor de vergadering. Komend weekend vindt weer de Dam tot Damloop plaats. Het grootste hardloopevenement in Nederland. Ik weet niet wie er van ons allemaal meeloopt, inventarisatie. Eén, twee, drie, vier. Die wensen we allemaal heel veel succes, maar vooral danken wij de vele vrijwilligers en dat zijn er honderden en de 80.000, geloof ik inmiddels, enthousiaste deelnemers. En op deze plaats wil ik allen die zich bezighouden met de voorbereiding van dit bijzondere evenement hartelijk danken voor hun inzet en wens ik alle deelnemers veel succes. We zien ernaar uit. Nou gaan we over naar de vraag of er nog andere mededelingen zijn. Nee. Dan gaan wij naar een bijzonder moment, afscheid... Mevrouw Mathkor.

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Ja, ik wil toch eigenlijk de heuglijke mededeling doen dat onze collega Hildr vandaag een mooie gezonde zoon heeft gekregen.

De voorzitter: Wij hopen dat ze meekijkt, het zal wel niet. We brengen haar de felicitaties van harte over.

2. Afscheid hr. Laport (GrLinks) en beëdiging 2 raadsleden en 3 steunfractieleden

De voorzitter: Dames en heren, ik ben hier gaan staan omdat we afscheid nemen van twee bijzondere mensen. In eerste instantie nemen we afscheid van Tom Grootjen. Tom is vanavond helaas niet aanwezig. Hij is na de verkiezingen in 2018 steunfractielid geworden en heeft zich ingezet als lid van de auditcommissie. Wij bedanken Tom van harte voor zijn inzet voor Zaanstad. Hij heeft laten weten dat hij de samenwerking met andere raadsleden zeer heeft gewaardeerd en wenst u allen heel veel succes in uw werk als raadslid en steunfractielid. Tom Grootjen, zeer bedankt voor je bijdrage aan de Zaanse gemeenschap. Dan nemen we afscheid van Paul, Paul Laport. Paul, kom maar gelijk naar voren, waar ben je? Natuurlijk op je plek. Een applaus voor Paul Laport. Je mag nu nog even niet debatteren, daar ben je goed in, dat weten we maar even gewoon luisteren, Paul. Want je gaat al heel wat jaren mee in de politiek. Je werd in 2010 steunfractielid voor GroenLinks en vervolgens vanaf 2014 werd je raadslid. Tot vandaag dan want we nemen vandaag afscheid van je omdat je directeur wordt van het Zaanse Natuur & Milieu Centrum. Van harte proficiat en we denken dat dat een heel mooie plek voor je is. Paul, we kennen je als een sympathiek raadslid dat ook graag wat humor in de debatten brengt en bracht en als we aan jou denken komen we ook direct bij initiatief voorstellen Echte Burgerparticipatie die ons denk ik heel erg aan jou doen denken en waar je ook voor hebt gestaan. De raad heeft destijds ingestemd met de voorstellen en je bent samen met enkele andere raadsleden in de begeleidingsgroep Echte Burgerparticipatie nauw betrokken geweest bij die uitvoering tot op de dag van vandaag. De wijk is van iedereen, het Lagerhuisdebat, de Motiemarkt en zo nog vele andere initiatieven heb jij verder gebracht. Een ander bijzonder initiatief wat je hebt genomen is Poelenburg positiever, een best hectische tijd over discussie over Poelenburg heb jij ook een opdracht geformuleerd samen met een aantal anderen die uiteindelijk ook een meerderheid in de raad heeft gekregen om in Poelenburg positief aan de slag te gaan. Jij bent een van de drijvende krachten achter de prachtige liederen, ik heb ze niet mee mogen maken, eentje wel, die je hebt gemaakt bij het afscheid van burgemeester Faber maar ook die bij Ben Nijman en ik weet ook dat jij, je schrijft ook musicals en je bent wat dat betreft een kunstenaar van het woord en de muziek. Jouw vertrek is dan ook gelijk de reden dat we vandaag helaas geen lied voor jou hebben dus we zoeken een nieuwe kandidaat die dat kan doen. Hans Kuyper meldt zich. Toch willen we je niet met lege

handen naar huis laten gaan, Paul. Je bent vanuit de groep Echte Burgerparticipatie al bekend met het bereiken van inwoners die zich normaal gesproken niet zo snel laten horen bijvoorbeeld hier in de raadszaal. Een belangrijk element van hoe onze democratie en rechtsstaat in elkaar zitten is het rekening houden met minderheden en daarover geven we je graag het boek, begeleidt met een mooi applaus, *Deep Democracy* mee. Dat is natuurlijk nog niet genoeg. We hebben je de afgelopen jaren gezien, en dat heb ik net al gememoreerd, dat je heel wat raadsinstrumenten hebt ingezet. Naast initiatiefvoorstellen zijn met name de moties favoriet bij jou en jouw partij geweest de afgelopen jaren. Ik hoef maar aan de begroting en de voorjaarsnota te denken. Overigens is de Partij van de Dieren door jullie zeker en zeker door jou ook geïnspireerd vanavond kunnen we wel zeggen. Daarnaast ben je al nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van de instrumenten, die ik net al noemde, de Motiemarkt, Lagerhuisdebat en De wijk is van iedereen. In je nieuwe rol zal je ook weer nieuw gereedschap nodig hebben en wij helpen je vandaag dan van harte mee om daar alvast wat mee te gaan oefenen met een mooi cadeau namens de gehele gemeenteraad. Ik weet niet of het hier van toepassing is maar... Een diepe buiging en een groot applaus voor jouw enorme bijdrage voor deze stad. Dank je wel. Dan geef ik voor de laatste keer het woord aan Paul Laport.

De heer Laport (GroenLinks): Ja, dank jullie wel en dank, burgemeester voor de mooie woorden. Ja, ik heb in kort afscheid van een, jullie, de raadsleden weten hoe kort ik kan zijn dus een paar minuten duurt het wel. .... Ik ging op mijn fietsje naar Bert Boer, mijn voorganger en daar begon eigenlijk mijn actieve leven als politicus. Toen ik een jaar later echt begon als steunfractie, ruim negen jaar geleden alweer, zag de wereld er nog heel anders uit. De gemeenteraad vergaderde nog in de Oude Bannehof en je had haast een bestelbus nodig om wekelijks de berg papieren vergaderstukken op te halen. Er was een andere burgemeester, een andere griffier, een andere gemeentesecretaris en ook een heel andere gemeenteraad. Er bestonden toen nog fracties van acht of meer raadsleden. Kom daar nu nog maar eens om. Vanaf die allereerste dag hebben mijn vrouw en kinderen me volledig gesteund. Nooit een ontevreden opmerking als ik weer eens direct na, en steeds vaker ook voor het avondeten het huis verliet. Heel bijzonder en heel belangrijk vond ik dat. Het maakt het mogelijk om als raadslid te fungeren om dit werk zo goed mogelijk uit te voeren en ik wens elk raadslid, elke politicus zo'n stabiele basis, steun vanuit de directe omgeving. Heel veel dank daarvoor en Carla, Revi, Milo en Vink, mijn kinderen en mijn vrouw. In 2014 mocht ik voor de eerste keer lijsttrekker zijn voor GroenLinks en ook dat was een bijzondere tijd. Mijn hoofd op posters die door de hele stad hingen. Ik vond het zelf een hele verfraaiing van het straatbeeld, maar dat gold niet voor iedereen want we verloren een zetel. Wonderlijk dat ik toch in 2018 weer lijsttrekker mocht worden en gelukkig wonnen we toen die zetel weer terug. Ontzettend jammer dat we zowel in 2014 als in 2018 net niet voldoende zetels kregen om aan een college deel te nemen, maar gelukkig kun je ook als oppositiepartij behoorlijk wat invloed hebben. Ik heb het niet bijgehouden maar er zijn tientallen moties en amendementen van mij aangenomen in die jaren en daar ben ik trots op. Ik wil er graag een paar met name noemen. De burgemeester was mij al voor. Maar om te beginnen de motie Echte Burgerparticipatie. Door die motie is Zaanstad gaan experimenteren met vormen van participatie zoals de Ideeënmarkt of de motiemarkt die over een paar weken weer plaatsvindt. Verder ben ik trots op de motie voor de energieneutrale Toermalijn en die voor het Zaans klimaatakkoord. Ooit stond de Zaanstreek vol met vele tientallen windmolens om onze industrie op gang te houden en we moeten, volgens mij, weer terug naar een zo duurzaam mogelijke Zaanse industrie. Waar ik ook trots op ben dat is de motie Positief Poelenburg die unaniem door de gemeenteraad werd aangenomen. Het debat destijds was zeer gespannen, onze premier die gooide nog olie op het vuur en noemde jongeren in Poelenburg tuig van de richel. Mijn motie was erop gericht om rust te brengen, om op een positieve manier met en in de wijk Poelenburg aan de slag te gaan. Er valt nog altijd veel te doen maar ik ben ervan overtuigd dat die motie een belangrijke positieve aanzet heeft gegeven. Verder vond ik het leuk en vooral eervol om deel te mogen uitmaken van de vertrouwenscommissie. We trokken het hele land door op zoek naar een nieuwe burgemeester en uiteindelijk kwamen we met Jan

Hamming terug. Volgens mij een prima keuze waar we als Zaanstad en als vertrouwenscommissie trots op mogen zijn. Hoewel ik het raadswerk altijd leuk heb gevonden heb ik toch gesolliciteerd naar een andere baan. Een prachtbaan die helaas niet te combineren is, in mijn ogen, met politiek. Toen ik mijn afscheid bekend maakte werd ik bedolven onder de felicitaties. Via sociale media, e-mail en vooral persoonlijk. Nog wekenlang waren er mensen die mij de hand drukten als ze me tegen kwamen. Je zou haast denken dat men blij was dat ik er vandoor ging. Tijdens een speciale bijeenkomst met fractie en bestuur van GroenLinks bleek gelukkig dat dat niet zo was, dat was een warme, mooie vergadering. GroenLinkers zijn warme mensen. Zo warm dat ik bijna begon te twifelen aan mijn keuze. Behalve felicitaties stelde bijna iedereen de vraag, ga je het niet missen die politiek? Daar heb ik steeds naar waarheid bevestigend op geantwoord want ik denk zeker dat ik het ga missen. Ik ga het missen om mee te denken over onze stad en ik ga het debat met Harrie missen. We leven beiden op een andere planeet maar we hebben wel respect voor elkaar. Ik ga de scabreuze vertellingen van Harm Jan missen, de grapjes met Songül, de serieuze gesprekken met Christa Neefjes en de samenwerking met mijn linkse maatjes Patrick en René en natuurlijk, *last but not least*, ga ik mijn fractie, en het is heerlijk om dat nog één keer te mogen zeggen, mijn fractie, ook ongelooflijk missen. Jan, Jonathan, Lin, Natascha en Hilde die precies vandaag heeft uitgekozen om te bevallen van een prachtige zoon. Natuurlijk ga ik Romkje ook missen. Al negen jaar staan wij zij aan zij en ik ken niemand waarmee ik het politiek inhoudelijk zo vaak eens ben. Het was fijn om samen, elk op onze eigen manier, in onze eigen stijl te strijden voor dezelfde idealen. Maak maar een succes van het fractievoorzitterschap, want ik ben niet van plan om zo'n oudgediende te worden die mopperend aan de kant staat en alles beter weet. Dus dat is een waarschuwing, maak er een succes van. Ik ga langzaam afronden. Ik wil de griffie hartelijk bedanken en alle andere ambtenaren die me door de jaren heen steunden en natuurlijk Annie en de andere gastheren en vrouwen. Velen hebben al tegen mij gezegd: jij komt vast nog vaak inspreken en ik heb goed nieuws, dat klopt. In mijn nieuwe functie heb ik zeker te maken met de politiek dus jullie zijn zeker nog niet van mij af, ook al weet ik dat het niet altijd wordt gewaardeerd als voormalige raadsleden hier komen inspreken. Jullie zijn ook allemaal van harte welkom op mijn nieuwe werkplek waar ik kan vertellen over de prachtige dingen die het ZNMC nu al doet en over de nog mooiere plannen die we hebben. Verder wens ik jullie, collega's en over een paar minuten oud-collega's heel veel wijsheid toe en een betere sfeer en een betere samenwerking. Wees lief voor elkaar, wees zuinig op elkaar en wees lief voor en wees zuinig op Zaanstad. Het ga jullie goed. Dank je.

De voorzitter: Dames en heren, ik moet u dan nog formeel melden dat Romkje Mathkor fractievoorzitter van GroenLinks is geworden en geef graag het woord aan de voorzitter van de Commissie van Geloofsbrieven, Jan de Vries.

De heer De Vries (D66): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de voorzitter, de Commissie van Geloofsbrieven die heeft vandaag best wel een, zoals gewoonlijk natuurlijk, een beetje zware taak gehad. We waren er niet zomaar een-twee-drie uit. We hebben zelfs de wet erop nageslagen en ik zal er zo meteen wat over gaan zeggen. We gaan twee raadsleden en drie steunfractieleden zo meteen toelaten, dat ga ik u voorlezen. Maar een van de raadsleden, dat is mevrouw McDevitt, die heeft een bedrijf en dat bedrijf doet zaken met de gemeente Zaanstad. Ze geeft trainingen. Zij heeft toegezegd in een verklaring dat ze zich laat vervangen in de uitvoering van de trainingen en dat ze geen acquisitie zal bedrijven en dat staat eventueel haar toelating niet in de weg, daar hebben alle leden voor getekend. De heer Hendriks is bestuurslid van een stichting die een subsidierelatie heeft met onze stad en ook dat staat hem niet in de weg om raadslid te worden maar de Commissie Geloofsbrieven wijst hem nadrukkelijk op de gedragscode die we met elkaar hebben afgesproken. Dit gezegd hebbende, mijnheer de voorzitter, ga ik van start. De commissie uit de raad van de gemeente Zaanstad in wier handen werden gesteld de geloofsbrief en verdere bij de kieswet gevorderde stukken ingezonden door mevrouw L.J. McDevitt-Pugh, ik hoop dat ik het goed zeg, op 26

augustus 2019 benoemd tot tijdelijk lid van de raad van de gemeente Zaanstad rapporteert de raad van de gemeente Zaanstad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de gemeentewet gestelde eisen voldoet en de commissie adviseert dan ook tot haar toelating als tijdelijk lid van de raad van de gemeente Zaanstad. Vervolgens de commissie uit de raad van de gemeente Zaanstad in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verder bij kieswet gevorderde stukken ingezonden door de heer De Laat. H.J., herstel, de heer J. de Laat op 19 september 2019 benoemd tot lid van de raad van de gemeente Zaanstad, rapporteert de raad van de gemeente Zaanstad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert tot zijn toelating als lid van de raad van de gemeente Zaanstad. Alles wat ik zo meteen ga zeggen is getekend door de commissie en de commissie bestaat uit de heer Van der Velden, de heer Hartog en ondergetekende. Vervolgens gaan we een drietal steunfractieleden, dat doen we in een keer. De commissie uit de raad van de gemeente Zaanstad in wier handen werden gesteld door het reglement van de orde gevorderde stukken ingezonden door mevrouw N. Stroo, de heer T. ter Meulen en de heer N. Hendriks om op donderdag 19 september 2019 te worden beëdigd tot steunfractielid van de raad van de gemeente Zaanstad. Rapporteert aan de raad van de gemeente Zaanstad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de kandidaat steunfractieleden aan alle in het reglement gestelde eisen voldoen. Commissie adviseert tot hun toelating als steunfractielid van de raad van de gemeente Zaanstad. Plaats, Zaandam 19 september. Getekend, De Vries, Hartog en Van der Velden. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kunnen wij overgaan tot het naar voren vragen van de twee raadsleden die nu beëdigd gaan worden. Jan de Laat en Lin McDevitt, graag naar voren komen. Wilt u dan gaan staan? Het hart van onze gemeenteraad. Draag ik eerst de belofte voor de jullie allebei afleggen en dan zeggen jullie daarna: dat verklaar en beloop ik. Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloop dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enige geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen en ik beloop dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen. Jan de Laat.

De heer De Laat (GroenLinks): Dat verklaar en beloop ik.

De voorzitter: Lin McDevitt.

Mevrouw McDevitt-Pugh (GroenLinks): Dat verklaar en beloop ik.

De voorzitter: Dan zijn jullie beiden beëdigd tot raadslid van de gemeente Zaanstad. En dan vragen wij naar voren... U kunt nog blijven staan. En dan beginnen we met de eed voor tijdelijk. Ter Meulen, die zal straks zeggen: zo waarlijk helpe mij God almachtig. Ik zweer dat ik, om tot steunfractielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen en ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als steunfractielid naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Ter Meulen (VVD): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De voorzitter: Dan gaan wij door naar de belofte van Natascha Stroo en Nick Hendriks. Ik verklaar dat ik, om tot steunfractielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel

ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen en ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als steunfractielid naar eer en geweten zal vervullen. Natascha Stroo.

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Nick Hendriks.

De heer Hendriks (CDA): Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dan wil ik jullie alle drie van harte feliciteren en heel veel succes wensen. Gezien de tijd wil ik u vragen om door te gaan.

3. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: We kunnen overgaan tot het vaststellen van de agenda. De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Bedankt, voorzitter. Ik heb een ordevoorstel over de stemming over vertegenwoordiging voor de vervoersregio.

De voorzitter: Ja, de vacature is nu en het staat los van college oppositie. Er zijn gewoon een aantal kandidaten en u kunt stemmen op wie uw voorkeur heeft. Dus ja, u kunt een ordevoorstel inbrengen, want het is een ordevoorstel, dat u het van de agenda wil halen maar dan brengen we dat gewoon in stemming. Ik wil in ieder geval dit er even bij leggen. Is er iemand die hier op wil reageren? Mevrouw Mathkor, reactie.

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Ja, op zich snap ik het wel wat de heer Van Haasen zegt maar het is wel zo dat op 15 oktober, dat is waarschijnlijk voor de volgende raadsvergadering, dan komt de concessie Zaanstreek-Waterland in de regioaad en dat is wel uitermate belangrijk ook voor Zaanstad dus een stem minder dat vind ik best lastig.

De voorzitter: Mevrouw Onclin.

Mevrouw Onclin (VVD Zaanstad): Dank u wel, voorzitter. Ik kan me eigenlijk aansluiten bij uw woorden. We hebben uitvoerig discussie met elkaar gevoerd over de rol van de regio raadsleden en volgens mij uiteindelijk geconcludeerd dat die Zaanstad vertegenwoordigen. Dus de discussie college versus oppositie is volgens mij niet aan de orde.

De heer Van der Laan (POV): Er hangt nog steeds een motie boven de markt en die heb ik nog steeds in mijn kontzak. Ik zal u vertellen dat dit een van de redenen is waarom wij afgelopen keer besproken hebben niet meer deel te nemen aan het presidium. Ik steun het voorstel van mijnheer Van Haasen wel want wij vinden een goede balans zeker op zijn plaats. Dat gebeurt nu weer niet dus.

De voorzitter: Goed, ik denk niet dat wij hier langer over hoeven discussiëren, de argumenten zijn gewisseld. Ik denk dat we nu overgaan tot stemming over het ordevoorstel. Wie is er voor het ordevoorstel van de heer Van Haasen om het lid voor de vervoerregio te benoemen op een later moment en hem nu van de agenda af te halen. Wie is voor dat ordevoorstel? Dan is dat met de stemmen van de POV en de PVV voor verworpen. Dan gaan wij nog naar anderen die iets over de agenda willen? De heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zou graag een moment in de agenda hebben om iets over de coalitievorming te vertellen.

De voorzitter: Dat kunnen we even zien bij het begin van de debatagenda. Dus heeft u voor dat we het hebben over het nieuw gemeentelijk beleid dierenwelzijn, krijgt de heer Tuijn het woord is mijn voorstel. Akkoord? Verder nog over het vaststellen van de agenda? De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, ik heb wel een vraag. Ook een beetje in de orde. We hadden het net over dat mijnheer Laport kampioen moties indienen is. Volgens mij is hij vandaag ingehaald door de Partij voor de Dieren. Het zijn er denk ik 127. We hebben ongeveer tweeënhalf uur. We hebben afgesproken op het presidium, waar wij toen nog wel aan meededen, dat we dat op een normale manier zouden doen. Als nu de Partij van de Dieren 5 minuten krijgt om elke motie toe te gaan lichten dan zitten we hier 1 oktober nog. Dus ik wil vragen of u daar scherper op toe wil zien, want als dat nu gebeurt 5 minuten elke keer dan dien ik er volgende keer 250 in. Want ik vind het echt vervelend worden dat we dan al die toelichtingen op die moties krijgen. Ik kan u nu alvast vertellen, voorzitter, dat we tegen allemaal zullen stemmen.

De voorzitter: Goed, er zijn geen tijden...

De heer Van der Laan (POV): En nog eentje, voorzitter, dat is ook afgesproken. Drie minuten voor half acht komt er nog een amendement van de Partij voor de Dieren. Afspraken maken hier heeft echt totaal geen enkele zin.

De voorzitter: De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Het is een fundamenteel recht dat ze mogen gebruiken. Ik wil alleen de diverse partijen wel oproepen om er gewoon wat pruderter mee om te gaan. Als je inderdaad steun wil krijgen voor je voorstellen en daar grote kans voor wil hebben, doe het inderdaad zo ruim mogelijk van tevoren. Inderdaad, het is ook aan alle partijen om te besluiten tegen stemmen. Dus laten we inderdaad met elkaar even afspreken om het zo voorzichtig mogelijk te doen maar om te zeggen en op toe te zien, daar zijn we op tegen.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, volgens mij zit mijnheer Zoomermeijer, ook niet altijd, bij hetzelfde presidium waar afspraken zijn gemaakt over hoe we werken in de gemeenteraad. Dus als we dan zeggen: die afspraken die maken we wel daar, maar we doen er niets mee, ja, dan maken we gewoon lekker geen afspraken meer. Wat mij betreft, als dat wel mag, anderhalf uur, dan ga ik mijn fractie ziek melden en dan gaan wij naar huis. Dat vind ik ook prima.

De voorzitter: Mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (PvdD): Ja, ik wil er toch eventjes op wijzen dat we het leeuwendeel van onze moties en amendementen, en dat zijn er niet honderden. We hebben er slechts negen ingediend waarvan het leeuwendeel dus al op 11 juli, dus u heeft ruimschoots de gelegenheid gekregen om daar naar te kijken. Dank u.

De voorzitter: Misschien goed om er nog even op te reageren. Het is inderdaad een fundamenteel recht. Ik vind wel dat we met elkaar moeten zorgen dat we steeds de vergadering om 23.00 uur beëindigen. Daar zal ik

ook vanavond op toezien, dus het is ook een kunst om kort en krachtig te argumenteren en te debatteren als het nodig is. Wij hebben met de agendacommissie ook besproken, in dit geval, om ook de reactie van het college al vooruit te laten sturen zodat we wellicht daar ook wat tijd in kunnen winnen. Uiteindelijk is ook het aan u om te zorgen dat we dan ook kort spreken. Ik wil best met elkaar afspreken, en dat hebben we al eerder gedaan, zorg nou dat die moties op tijd worden ingediend en dat is echt wel een punt van aandacht. Als ze zo laat binnenkomen dan is het moeilijk ook voor de organisatie van het college om daar op een zorgvuldige wijze op te reageren. Dat vind ik echt wel een punt van aandacht. U hebt het recht om dat tot het eind voor de vergadering te doen, maar in dit geval gaat het over een agendapunt wat drie maanden geleden op verzoek van een aantal van u is uitgesteld naar dit moment om juist wat meer voorbereidingstijd te hebben. Dan is het jammer dat nog drie minuten of een half uur van te voren nog een laatste amendement wordt ingediend. Dat was in dit geval, denk ik, eigenlijk niet nodig geweest dus waarvan akte. Ik denk dat we nu gewoon over moeten gaan tot het vaststellen van de agenda en voort moeten maken met het langslopen van alle agendapunten die u belangrijk vindt. Zullen we dat nu doen? Kunnen we daarmee de agenda vaststellen?

4. Vaststellen verslag en besluitenlijsten d.d. 20 juni, 8 juli en 11 juli 2019

De voorzitter: Dan zijn we bij het vaststellen van het verslag en de besluitenlijst de dato 20 juni, 8 en 11 juli 2019. Akkoord? Vastgesteld.

Stemming zonder debat

5. Roltrappen Stadhuisplein (NIET aangenomen)

De voorzitter: Dan zijn we bij de stemmingen. Roltrappen Stadhuisplein. Wie is daar tegen? Stemmen voor van de Partij voor de Dieren en het CDA voor en daarmee is die, is dit voorstel verworpen.

6. Bestemmingsplan Zaanoever (rechtstreeks raad)

De voorzitter: Dan zijn we bij bestemmingsplan Zaanoever. Wie is daar voor? Voor zijn VVD, CDA, SP, ROSA, POV, PVV, DZ, GroenLinks, DENK, Partij voor de Dieren, Liberaal Zaanstad, ChristenUnie, D66, Partij van de Arbeid. Daarmee unaniem aanvaard.

7. Bestemmingsplan 3e partiële herziening Hoogtij (rechtstreeks raad)

De voorzitter: Bestemmingsplan derde partiële herziening Hoogtij. Wie is daartegen? Unaniem aanvaard.

8. Aanwijzen functionaris Gegevensbescherming (rechtstreeks raad)

De voorzitter: Dan zijn we bij de aanwijzing functionaris Gegevensbescherming. Kunnen we dat behandelen als zakelijk voorstel? Dan is dat bij deze aanvaard.

9. Verwerking aangenomen amendement verhoging fractiebudget in verordening geldelijke voorzieningen en correcte verwijzing naar rechtspositiebesluit (rechtstreeks raad)

De voorzitter: Zijn we bij de verwerking aangenomen amendement verhoging fractiebudget in verordening geldelijke voorzieningen en correcte verwijzing naar het rechtspositiebesluit. Stemverklaring van mevrouw Mathkor.

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Ja, wij zijn, gezien onze bewoners zoveel moeten bezuinigen vinden wij het niet goed dat de raad zichzelf meer geld toekent dus wij zullen tegenstemmen.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, met zulke beslissingen hebben we ook gewoon zo'n slechte kwaliteit apparatuur in onze gemeenteraadszaal. Deze raad moet zichzelf wel faciliteren. De enige vraag die ik nog wel heb, voorzitter, heb ik er niet uit kunnen halen. Gaat het nou onmiddellijk in of pas met de verkiezingen van 2022? Want ik vind hem... Die kan ik er niet uithalen. Volgens mij, als het vandaag gewoon meteen ingaat vinden we het prima, dat zou ook moeten. Ja? Dan stemmen we voor, voorzitter.

De voorzitter: De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Over die geluidsapparatuur, het draadje gaat los. Maar goed, dat even terzijde.

De voorzitter: Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Daar sluit Liberaal Zaanstad zich bij aan.

De voorzitter: De heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Dank u, voorzitter. Ja, wij waren ook niet voor het aannemen van deze verhoging van het budget maar ik vind, daar hebben we al een keer over gestemd en dit is gewoon het verwerken van datgene wat we al besloten hebben.

De voorzitter: Wie is hier tegen, tegen dit voorstel? Liberaal Zaanstad is tegen, GroenLinks, ROSA en de SP zijn tegen. Daarmee is dit aanvaard.

10. Vaststellen Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2019

De voorzitter: Dan zijn we bij de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2019. Wie is daar tegen? Stemmen tegen van de Partij voor de Dieren. Aanvaard. U bent te laat voor uw stemverklaring, want u heeft eerst uw hand opgestoken en toen, of gaat u voor het volgende onderwerp?

11. Controleprotocol en Normenkader voor de accountantscontrole over 2019 (rechtstreeks raad)

De voorzitter: Controleprotocol en Normenkader accountantscontrole 2019. Daar wilt u over het woord? Nee. Wie is daar tegen? Niemand, dan is dat aanvaard.

Debat en stemming

12. Update over de formatie en debat

De voorzitter: Dan gaan we de benoeming van de vrijgekomen functies in de raad bespreken net voor de pauze. Dan kan in de pauze de stemmen worden geteld en dan komen we na de pauze weer bij u terug. Mijn voorstel is om de pauze om 21.30 uur te doen. Dan gaan we nu naar het debat, agenda en dan geef ik als eerst het woord aan de heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Beste collega's, wij bieden vanavond het advies van de informateurs Cohen en Boogaard aan u aan. Dit advies zal op het RIS worden gezet en het bevat de uitgangspunten en eerste conclusies uit de bekende gesprekken die de informateurs hebben gevoerd met negen partijen. Alle deelnemende partijen hebben de gevoerde gesprekken als positief en constructief ervaren. We zijn de heren Cohen en Boogaard dankbaar voor het kundig en prettig leiden van deze fase van de formatie. De negen partijen herkennen zich in het advies van de informateurs en vragen de raad met deze update mandaat voor het voorgestelde scenario twee, om dat verder uit te werken door met zeven partijen de inhoudelijke onderhandelingen te starten en met SP en DZ te kijken per onderwerp naar een mogelijke samenwerking. Vanaf volgende week zullen de inhoudelijke gesprekken starten tussen de negen partijen. We laten ons hierbij begeleiden door een gespreksleider en een ondersteuningsteam vanuit de organisatie. De informatie die wij ontvangen vanuit de organisatie worden ook gedeeld met de fracties die niet deelnemen aan de gesprekken. Afhankelijk van de uitkomst van de gesprekken hopen we spoedig een nieuw college te kunnen vormen, zodat wij als nieuwe coalitie de begrotingsbesprekingen in november met de raad kunnen voeren. We houden de raad de komende weken natuurlijk op de hoogte van de voortgang van de gesprekken. We verwachten de eerste update donderdag 3 oktober te kunnen geven.

De voorzitter: Zijn hier nog vragen over? De heer Zoomermeijer, u heeft het woord.

De heer Zoomermeijer (SP): Wij waren een van de partijen die deelnamen aan deze gesprekken. De gesprekken waren inderdaad prettig, maar het verslag is wel voor rekening van mijnheer Tuijn. In het advies kunnen we ons vinden. Ik neem aan dat het ergens gepubliceerd zal worden of daar verder nog wel iets over op papier verdeeld zou worden onder het publiek, maar ik moet er wel even een toelichting op geven. Wij werden uiteindelijk dus niet uitgekozen om deel uit te maken van het college. Er wordt nu gezegd: er wordt met negen partijen verder gepraat, dus daaronder ook de SP en DZ, maar dat is geenszins vanuit de SP steun aan het nieuwe college. Het gaat er echt om dat wij denken dat er op bepaalde onderwerpen valt samen te werken over de oppositie- en coalitielijnen heen. Wat hier in deze gepolariseerde raad echt een groot probleem is geweest en ondanks mooie woorden tot op heden nog niet echt is opgepakt. Wij hebben dat als constructieve oppositiepartij geprobeerd. We kregen het idee gaande gesprekken dat er op bepaalde onderwerpen openingen mogelijk zijn. Wat het voor ons interessant maakt als SP om mogelijk deel te nemen aan een nieuw college, waaronder een andere toonzetting in het sociale domein, sociale woningbouw en meer steun aan de buurthuizen. Die punten zijn meegenomen door de andere partijen. We hopen dus nu in de gesprekken te zien dat er ook echt iets mee wordt gedaan en dat daarmee de basis wordt gelegd voor een betere samenwerking in de raad. Maar nogmaals, dit is geen steun van de SP aan het college en verder wil ik nog een persoonlijke noot meegeven. De gesprekken waren weliswaar prettig, maar de laatste twee dagen voelden wij ons als SP wel een beetje in een hogedrukpan gezet. Een beetje onder druk gezet, voor het blok gezet en hadden we op een gegeven moment wel een idee: er zijn bepaalde dingen gebeurd waarvan wij niet op de hoogte waren en waardoor wij niet een gelijke informatiepositie hadden. We hebben dus toch nog wel een beetje een bijsmaak, nare bijsmaak in de mond, dat wil ik wel even meegeven. En tot slot, wat dat betreft krijg je dan toch het idee: politiek is toch ook wel een plek waar soms de moraal als eerste sneuvelt. Dat vind ik vervelend om te zeggen, maar ik had er toch soms een beetje een rottig gevoel bij dat sommige broeders van ons ons uiteindelijk hebben laten vallen.

De voorzitter: De heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ga hier niet heel uitvoerig op reageren omdat ik me ergens kan verplaatsen in het gevoel van de heer Zoomermeijer dat het niet zo afgelopen is als hij gehoopt had. Ik wil

op twee dingen reageren. Het verslag van de informateurs is niet het verslag van de heer Tuijn. Dat is gewoon het verslag van de informateurs, daar heb ik geen, behalve het gesprek wat we als PvdA gevoerd hebben verder geen bijdrage aan geleverd. Dan wordt er nog iets gezegd over informatieachterstand. De afgelopen twee dagen waren voor iedereen aan tafel de eerste keer dat ze iets vernamen. Dus dat u daar een ander gevoel bij heeft dat kan, maar wij zaten daar allemaal met dezelfde onzekerheid, en wat gaat hier uitkomen, als dat u daar zat. Dat wil ik wel eventjes in ieder geval gezegd hebben.

De voorzitter: De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Nou ja, in ieder geval één ding. Kennelijk gebiedt de mores, waar ik wel eens in het verleden iets lelijks over heb gezegd naar aanleiding van hoe er met de mores wordt omgegaan, gebiedt de mores mij om bepaalde dingen onder de pet te houden. Maar één ding is toch wel heel duidelijk. Nu komt de VVD terug in het college, en sorry, ik heb dat daar gezegd en ik zal dat hier zeggen en blijven zeggen: de VVD in haar huidige staat is de reden waarom we deze crisis hadden, waarom we deze onderhandelingen moesten voeren. Als de VVD nu nog steeds gelooft: wij zijn de grootste partij, wij zijn de bedenkers van dit collegeprogramma dan is er iets mis en het is die fundamentele verandering die kennelijk mijnheer Cohen en mijnheer Boogaard ons voorhielden: laten we daar nu overheen stappen van dat machtsdenken als het ware. Die ik nog steeds bij de partij die zelf denkt dat ze aan de macht zijn terug blijf zien en ik hoop dat dat eens een keer verandert.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, mooi. Ik hoor dat er toch wel bruggen geslagen zijn, maar niet heus. Ja, ik herken hem wel. Ik geef mijnheer Zoomermeijer aan een kant ook gelijk. Mijnheer Tuijn, dus ik begrijp dat u het college gaat aanvullen met de VVD en met GroenLinks. Dus dat is de basis die dit college gaat worden. Als ik het goed heb, en dan rekent u op gedoogsteun van... U heet toch niet mijnheer Tuijn, ik vraag het aan mijnheer Tuijn.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Mathkor.

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Nou, ik wil alleen...

De voorzitter: De heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Dat is de kern van onderhandelen inderdaad dat we het gaan hebben over wensen. De twee partijen die u noemt, ja, dat zijn inderdaad de partijen die uit het advies van de formateurs gekomen zijn. Er is daar aan tafel besloten dat we inderdaad dat advies gaan volgen. Alle partijen hebben beide formateurs aangegeven wat hun voorkeur was. Hun eerste keus, tweede keus misschien wel derde en zij hebben een puzzel gelegd en daar is deze uitgekomen.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Dan vraag ik in opvolging wat er dan gebeurd is met de steun die u op rechts had in het college, want dit is echt knetterlinks en gaat ons waarschijnlijk enorm veel geld kosten. Dus wat is dan

gebeurd met de steun op de rechter kant? Want om nou te zeggen dat de VVD nog rechts of liberaal is dat blijkt nu uit deze keuze dat het niet zo is.

De heer Tuijn (PvdA): Ik vind het meer een statement dan een vraag.

De voorzitter: De heer Wit heeft het woord.

De heer Wit (CDA): Ik heb dit hele proces meegemaakt. Ik heb hier heel weinig zin in en ook die discussie over links en rechts, ik vind het totaal niet interessant. Wij willen als raad, en dat hebben we al meermalen bewezen, dat wij oppositie en coalitie helemaal niet zo belangrijk vinden. Dat het ook schadelijk kan zijn als je dat inzet dus hou alsjeblieft op met dat, wilt u ophouden met dat stemming maken? Want dit vind ik echt stemming maken, dat doet de raad wederom niet, geen goed.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, in deze zaal mag ik zeggen wat ik wil en ik ga over mijn eigen woorden. Ik vraag me af waar dan de vertegenwoordiging is van de rechterzijde van deze gemeenteraad, want daar maak ik me zorgen over. Dat mag ik gewoon zeggen en ik heb ook gezegd dat je mij niet had hoeven bellen voor aanvulling. Ik had liever overnieuw begonnen en ik vind dit echt een hele slechte keuze. Dat mag ik vinden. Dat is politiek en dat mag ik hier vinden en wat u daar van vindt, mijnheer Wit, dat is aan u.

De voorzitter: De heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Ik ben het helemaal eens met de heer Van der Laan dat hij dat zelf mag vinden, maar wij hebben met elkaar hier in deze raad een opdracht geaccepteerd om te kijken hoe we de het bestaande programma met een aantal partij konden uitbreiden. Daar zijn een aantal kandidaten, hebben zich daarvoor aangemeld en u inderdaad niet. Daar hebben we mee gekeken: hoe kunnen we verder komen? We hebben dat ook wat breder proberen te houden door nu evengoed nog te kijken hoe we dat met de SP en DZ verder vorm kunnen geven op een aantal vlakken. Ik denk dat we daarmee op dit moment een zo breed mogelijke afspiegeling van deze raad vormen voor zover dat mogelijk was. Op het moment dat partijen zeggen: ik kom daarbij niet aan tafel zitten, dan houdt het in deze fase gewoon eventjes op.

De voorzitter: De heer Pauw.

De heer Pauw (ROSA): Ja, aansluitend op de heer Tuijn. Volgens mij zijn we als vijf overgebleven coalitiepartijen begonnen met zes partijen te spreken. Uiteraard hebben we voorafgaand aan die gesprekken eerst alle andere partijen uitgenodigd. Daar is de POV niet op ingegaan volgens redenen die hun aangaven. Ik bedoel, dat respecteren we. We hebben voor de rest met PVV, DENK, de Partij voor de Dieren en de vier, SP, GroenLinks, VVD en DZ hebben we gesproken. De andere partijen gaven aan daar geen belangstelling voor te hebben. We hebben met meerdere partijen twee gesprekken gevoerd, dus ik denk dat wij volledig open dit gesprek gevoerd hebben met iedereen die dat wilde. Dat betekent ook dat van een aantal partijen die na de eerste gesprekken afvielen dat we wel degelijk geluisterd hebben naar wat hun inbrachten. We hebben ook beloofd dat we zouden kijken om dat in het programma op te nemen in het akkoord, toekomstig akkoord. Dat geldt met name ook voor een SP en een DZ die heel coöperatief hebben samengewerkt naar mijn idee en ook van hun zullen wij zeker punten die hun naar voren gebracht hebben opnemen. Ik denk dat het proces tot nu toe gevoerd is met de partijen die daar graag aan wilden deelnemen en dat heb ik als zeer prettig ervaren.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Bedankt, voorzitter. Wij zijn wel op gesprek geweest de eerste keer. Wij hebben dus daar ook aangegeven dat wij ons niet aan willen sluiten bij een college, maar dat wij de voorwaarde om een totaal nieuw college te vormen. Ik herken mij niet in het verhaal wat ik hoor dat er de wensen en ideeën van de partijen die op gesprek zijn geweest mee zijn genomen. Een van de belangrijkste punten die ik mee heb gegeven is om te zorgen voor een goede links/rechts verhouding binnen het college, die een afspiegeling is van de gemeente Zaanstad. Met de partijen waar nu verder mee gesproken wordt vind ik dat dus alleszins niet aan de orde. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter. Ik wil nog wel even reageren op het feit waarom wij niet mee hebben gedaan. Omdat dit nu de exacte reden is waarom wij zeiden: wij gaan niet voor die aanvulling, want dit was eigenlijk een beetje de enige keuze die er mogelijk was. Daarom hebben wij gezegd: moeten we niet doen, dat is geen afspiegeling en ik vind het ook geen, eerlijk gezegd op deze manier geen reclame voor deze gemeenteraad. Ik ben heel benieuwd naar het komende nieuwe coalitieakkoord, want ik neem aan dat er een volledig nieuw akkoord komt, dus ik ben echt super benieuwd, echt.

De voorzitter: Goed. Mevrouw De Boer nog.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u, voorzitter. Ja, voor Liberaal Zaanstad geldt hetzelfde wat de heer Van der Laan heeft aangegeven. Wij willen heel graag in gesprek, maar als we dat weer helemaal opnieuw doen en niet aanvullend. Maar dat gezegd hebbende hoor ik de heer Tuijn zeggen dat er gesproken wordt onder andere met DZ en de SP over wensen. Dan ondersteun ik ook wat de heer Zoomermeijer zegt over kijken naar raadsbrede meerderheden. Maar in dat licht zou er toch met alle partijen over wensen gesproken moeten worden.

De voorzitter: Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Dank u wel, voorzitter. Er wordt heel veel kritiek geleverd. Wij moeten wel zeggen dat wij het als heel fijn hebben ervaren en dat mag ook gezegd worden. Het gesprek ging heel goed. Er wordt juist geluisterd naar wat de partijen willen inbrengen. Dus dat beeld dat er niet wordt geluisterd en dat het een negatief beeld wordt gegeven dat klopt helemaal niet.

De voorzitter: De heer Tuijn, ten slotte, en dan sluiten we dit debatje af.

De heer Tuijn (PvdA): Dank u wel, mevrouw Pancar. Ja, eigenlijk is het allemaal gezegd. Kijk, degene die wij gesproken hebben we hebben wij van gekeken: wat kunnen we daar op welke manier meenemen? We zijn met de SP en DZ heel ver gekomen in het traject. Op het moment dat je daar zo goed mee samenwerkt en al zo ver in die verkennende gesprekken mee komt ze geven de informateurs ook aan: nou, probeer dat ook verder met elkaar uit te nutten. Nou, u kunt dat lezen in het verslag en die weg willen wij dan ook graag bewandelen.

De voorzitter: Goed, dames en heren, dan gaan wij over naar... Ook bij de ingekomen moet ik u dus melden: op het RIS is dus het verslag van de heer Cohen en zijn kompaan te lezen. Wij danken natuurlijk de informateurs zeer voor hun vrijwillige inzet voor onze stad.

13. Nieuw gemeentelijk beleid Dierenwelzijn 2019

De voorzitter: Goed. Dan gaan wij over naar het debat over het raadsbesluit Nieuw gemeentelijk beleid dierenwelzijn 2019. Daar hebben wij een aantal amendementen. Zullen we die maar gewoon langslopen en dan steeds dat ik probeer dat een beetje in goede banen te leiden? Ik begin met het amendement Afsteken vuurwerk in Zaanse parken is ongewenst. Wie wil daarover het woord? Mevrouw Raai.

Mevrouw Raai (Partij voor De Dieren): Nou, ik heb een aantal amendementen en moties ingediend en ik wil dat graag ineen gieten als dat mag.

De voorzitter: Ineen gieten, oké, dan doen we dat eerst. Mevrouw Raai heeft het woord.

Mevrouw Raai (Partij voor De Dieren): Oké. Dank u wel, voorzitter. Allereerst een compliment, het is fijn dat er een goed participatietraject is geweest waarbij door diverse organisaties input is geleverd. De nieuwe conceptnota is dan ook een vooruitgang ten opzichte van die uit 2009. Onze fractie heeft ook niet stilgezeten en de conceptnota wordt aangepast en vooral uitgebreid met, voor zover wij weten, alle relevante dierenwelzijnsaspecten. Een aantal van onze voorstellen is overgenomen, maar we vinden het nog veel te mager. De Partij voor de Dieren vindt dat alle dieren moeten kunnen leven naar hun aard en vindt dat de gulden regel. Ook geldt: waar belangen van mensen en dieren elkaar raken. Wat jij niet wil dat u geschiedt doe dat ook een ander niet. Voor ons idee over het samenleven met andere dieren is nog onvoldoende draagvlak, maar de publieke opinie begint te kantelen. We zijn daarom blij met de toezegging van de wethouder dat dit een groeidocument is, maar er blijft nog een aantal heel belangrijke onderdelen van dierenwelzijn onbesproken in het huidige concept, namelijk veel vormen van ernstig dierenleed. Daarom dienen we vanavond een stapeltje amendementen en moties in. We vinden bijvoorbeeld dat je met het geven van visles aan basisschoolklassen, geen les over wie vissen zijn maar over hengelen, niet het welzijn van vissen bevordert maar eerder meer kinderen stimuleert om te gaan hengelen. Vermaak over de rug van dieren, dat is niet iets wat je kinderen moet leren. Je zou kinderen juist duurzaam dier- en natuurvriendelijk gedrag moeten bijbrengen. De wethouder zegt in een schriftelijke reactie dat het aan schoolbestuur zelf is, maar wat wij vragen, wethouder, is of het college erover in gesprek wil gaan. We vinden ook dat de gemeente haar water niet zou moeten verpachten aan hengelaars omdat vissen in het water zich veilig zouden moeten voelen. Zoals iedereen in zijn eigen huis zich ook veilig moet voelen. Er is zelfs een mooi spreekwoord over en dan bedoel ik zeker niet als een vis op het droge wat de hengelaar bewerkstelligd, maar uiteraard als een vis in het water. Ook vinden we dat het gesprek over het welzijn van vissen niet eenzijdig gevoerd kan worden met de HVZ die minstens ook het eigen menselijke belang, namelijk plezier behartigen. Wij vinden daarom dat Stichting vissenbescherming ook bij het welzijnsbeleid voor vissen betrokken moet worden. Ze zijn er niet voor het eigen belang, maar echt alleen voor het belang van de vissen. De gemeente zou zeker ook meer belang moeten hechten aan het welzijn van de hobbydieren die buiten leven dan aan een eventuele verrommeling van het landschap. Dat laatste is nogal een veel gehoord argument tegen het plaatsen van schuilstallen. Om de gemeente hierin toch tegemoet te komen stellen we voor dat de gemeente zich coöperatief opstelt bij het verlenen van ontheffingen, zodat ze ook nog invloed heeft op hoe het eruit komt te zien. Het argument van de wethouder over natuurlijke uitstraling dat gaat sowieso niet helemaal op als je er koeien neerzet, want dat is in feite ook geen natuur, maar dat terzijde. In ieder geval moet je voor dieren die je in weidegebieden zet wel je verantwoordelijkheid nemen, zeker ook vanwege de voortschrijdende klimaatverandering. Dan over vuurwerk. We vroegen op 9 juli juridische ondersteuning van de gemeente om gezamenlijk met mij en desgewenste mede indieners van ons amendement en met de provincie de mogelijkheden te onderzoeken om professioneel vuurwerk uit onze parken te kunnen weren. Het antwoord was dat in verband met de

zomervakanties dit in september zou worden opgepakt. Nou, ik zit nu nog te wachten op een gesprek. Maar vandaag, op de valreep, krijg ik ineens een mail dat het amendement juridisch niet klopt en dat we als gemeente niet hierover gaan, maar in feite is dat niet zo. Uit antwoorden op de vragen die ons de PvdD Statenfractie en ook GroenLinks heeft gesteld, blijkt dat de gemeente hier wel degelijk eigen beleid op kan voeren. Volgens de provincie Noord-Holland zijn er juridische mogelijkheden voor de gemeentes om vuurwerkshows in onze parken te weigeren. Wat wel klopt is dat GS bevoegd gezag is voor het vuurwerkbesluit en de wet natuurbescherming, maar de gemeente heeft ook twee toetsingskaders. Als een aanvraag op een toetsingskader wordt geweigerd dan gaat het vuurwerkfeest niet door. Het voert nu te ver om hier uitgebreid de hele wetgeving te bespreken en dat gesprek had ik graag met de gemeente aangegaan, maar ik hoop dat dat nog kan. Nou, we handhaven dus ons amendement waarin we voorstellen dat de gemeente in de dierenwelzijnsnota zich in ieder geval uitspreekt dat vuurwerk in parken ongewenst is. Vuurwerk hoeven we niet te weigeren maar wel in onze parken en daar gaat het om. De gemeente zou ook binnen de mogelijkheden die ze heeft werk moeten maken van het ontmoedigen van de verkoop van dieren in de winkels. Zo wordt men niet verleid tot ondoordachte impulsaankopen en dat scheelt weer heel veel dierenleed. Ook hier kan het college het gesprek aangaan met de winkels, betreffende winkels. Ten slotte vinden we dat een dierenwelzijnsnota maar één duidelijk doel zou moeten hebben en dat dat doel ondubbelzinnig geformuleerd moet worden, het bevorderen van dierenwelzijn en de aanpak van dierenleed. Een klein detail, maar laten we ons serieus committeren aan het opkomen voor dieren. Om dit handen en voeten te geven is het belangrijk dat dierenwelzijn nu ook daadwerkelijk onderdeel gaat uitmaken van een aantal relevante beleidsterreinen. Ook hier hebben we een motie over ingediend. Dan nog eventjes het laatste amendement. Dat komt eigenlijk ook omdat we al heel lang proberen het gesprek aan te gaan binnen de ambtelijke organisatie. Dat kon pas vanmiddag plaatsvinden, dus vandaar dat dit zo laat nog eens ingediend. Ik begrijp dat dat lastig is maar het was zo. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw compacte bijdrage, dat mag ook gezegd worden. Mijn complimenten. Mevrouw Van Otterloo.

Mevrouw Van Otterloo (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij betreuren het vanavond dat de nota op de agenda staat waar nu een klap op gegeven moet worden en dat er toch nog zoveel moties en amendementen zijn binnengekomen. De raad is hier aan de voorkant bij betrokken, we hebben grondige gesprekken samen gevoerd. Onze complimenten ook voor de portefeuillehouder daar voor hoe we daarin betrokken zijn. Ze heeft ons nog in staat gesteld om daarna nog input aan te leveren en daar hebben we ook allemaal keurig antwoord op gekregen of deze is daadwerkelijk verwerkt. Toch zijn er weer een aantal rupsjes nooit genoeg partijen die daaraan voorbijgaan, gezien het aantal moties en amendementen. Alle partijen hebben ook aangegeven zich te kunnen vinden in deze nota en wij betreuren het dan ook dat het nog niet genoeg is. Onze kleine bijdrage over de hengelsport, want sommige moties verbazen je, sommige moties maken je treurig, maar deze motie maar Liberaal Zaanstad echt boos. Voorzitter, we zien keer op keer dat de Partij voor de Dieren in elke gemeente de hengelsport de nek om probeert te draaien en keer op keer.

De voorzitter: Mevrouw Van Otterloo, vervolgt u uw bijdrage. Mevrouw Mathkor is haar apparatuur weer op orde aan het brengen.

Mevrouw Van Otterloo (Liberaal Zaanstad): En keer op keer worden deze moties dus ook niet aangenomen. Hetzelfde argument als de vissen pijn ervaren en ook in 2015 in de gemeente Amsterdam. Naar aanleiding van het pleiten voor het hengelverbod in de gemeente Amsterdam heeft neuropsycholoog Bob Bermond een onderzoek gedaan naar de pijnbeleving bij vissen. En wat blijkt? Dat de uitkomst van dit onderzoek het

argument van de Partij voor de Dieren oftewel de partij die alles waar mensen plezier aan wil beleven wil verbieden van tafel veegt. En ja, er zijn ook onderzoeken die anders beweren. Dit is uiteindelijk voor de rechter verschenen en de rechter acht het argument van de Partij voor de Dieren niet als bewezen. De raad heeft het schrijven mogen ontvangen van HVZ waarin zij beschrijven wie zij zijn en wat zij doen. 4800 leden waarbinnen tientallen vrijwilligers zich inzetten voor het verbeteren van de visstand, goede sportvisserijmogelijkheden, het begeleiden van jeugd en ouderen, maar ook het organiseren van tal van verenigingsactiviteiten. De argumenten die HVZ ook aanlevert kunnen wij onderschrijven. Ze zijn goed georganiseerd, ze zetten zich in op verantwoord vissen, vandaar dat vislessen ook zo belangrijk zijn, ziet toe op gezonde visstand en is goed gereguleerd, ondersteunen en controleren door middel van boa's. Het zijn ten slotte ook de vissers die aan de kant te eerste alles signaleren zoals drugsafval, vissterfte, noem maar op. Wij hebben ook een samenwerkingsverband, hebben ze met de dierenambulance waarbij ze worden ingezet bij de reddingsacties. Ze zetten zelfs vis uit, financieren dit ook zelf zoals deze vereniging op geen enkele manier ook aanspraak maakt op alle subsidies. Dit overwegende, voorzitter, zal Liberaal Zaanstad de moties dan ook niet steunen. Het kan toch niet zo zijn dat wij duizenden Zaanse vissers, die plezier beleven aan vissen, het gaan verbieden om een hengeltje uit te gooien en een gezonde vereniging die al vanaf 1941 bestaat met zoveel leden de nek om te draaien. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Schenk.

Mevrouw Schenk (VVD Zaanstad): Dank u, voorzitter. Nou, de VVD kan zich vinden in deze nota. Landelijk regelen wat landelijk geregeld is, provinciaal bij de provincie en aanvullen wat je als gemeente kan doen. Om dan toch meer te willen is wat de VVD betreft niet nodig. Bijvoorbeeld het verbieden van visjes op school, dat weerhoudt je kinderen er echt niet van om te gaan vissen. Dan kun je ze beter uitleggen hoe je het het beste kan doen. Het is beter om pachtgebieden uit te geven dan alles vrijlaten. Nu is er controle van de HVZ op gebruik van het water, het vissen en op de visstand. Hier willen wij nog een keer benadrukken dat wij het goede werk van de HVZ waarderen. Het gesprek met de natuurorganisaties en landbouw voor het bestrijden van teveel ganzen die kunnen wij wel steunen.

De voorzitter: De heer Van Braam.

De heer Van Braam (SP): Het is bijna net zo als op school, voorzitter. Ik stak altijd keurig mijn vingertje op maar ik werd nooit gezien. Maar goed, ik ben eindelijk aan het woord. Wij vinden net als ROSA en andere partijen dat er in circussen eigenlijk geen dieren thuishoren. Dieren hebben hun eigen intrinsieke waarde en het vertonen van kunstjes is in elk geval niet de keuze van het dier. Ook vinden wij het jagen op en vergassen van ganzen nog steeds uit den boze. De SP zorgde er vele jaren geleden al voor dat het ganzenaantal in het binnenstedelijk gebied van Zaanstad diervriendelijk binnen de perken gehouden wordt en wil nog steeds graag dat er ook op overig grondgebied van de gemeente Zaanstad gansvriendelijk gehandeld wordt. Die wens wordt door de natuur- en landbouworganisaties met voeten getreden. Het uitroeien van grote aantallen ganzen door middel van vergassing en jacht is nog steeds aan de orde, terwijl het absoluut mogelijk is om ook in gebieden buiten de bewoonde wereld het ganzenprobleem diervriendelijk aan te pakken. Om de schokkende taferelen van vergassing en jacht en het grote ganzenleed voortaan te vermijden moet B en W van Zaanstad in gesprek met natuurbeheerders en boerenorganisaties. Daarvoor hebben wij samen met GroenLinks een motie ingediend. Ook dienen wij samen met de Partij voor de Dieren een aantal amendementen in. Zij hebben betrekking op een aantal zaken die in de conceptversie van de nota Dierenwelzijn 2019 onvoldoende aan de orde komen. Zij gaan over geen vuurwerk in parken, schuilstallen in het open land, het uitnodigen van de vissenbescherming bij de bespreking rondom dierenwelzijn en het paal

en perk stellen aan de verkoop van dieren in dierenwinkels en tuincentra. Er is inmiddels een ander onderwerp bijgekomen. Mag je schuilverblijfplaatsen van dieren ontoegankelijk maken? We hadden het erover in verband met het sportpark De Fortuin dat er niet komt. Wat willen we als gemeente hiermee en wat is onze rol hierin? Dat willen we in een later stadium nog eens bespreken. Al met al, de SP gaat voor de nota Dierenwelzijn 2019 stemmen als een groot aantal en amendementen kunnen rekenen op de stemmen van de meerderheid van de raad. Maar we willen in een later stadium graag nog een keer terugkomen op de nota Dierenwelzijn 2019 om aanpassingen te realiseren. Dank u.

De voorzitter: De heer Rijken.

De heer Rijken (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal een korte bijdrage leveren en daarna uitgebreid ingaan op alle moties en amendementen. Wij willen de wethouder en organisatie hartelijk danken voor de nieuwe dierenwelzijnsnota. Ook voor de PvdA is het welzijn van de dieren een belangrijk onderwerp. Het proces, de totstandkoming begon voortvarend en we zijn zeer positief over de voorbesprekingen waar verschillende partners zoals Stichting Dierenzorg, HVZ en de politie bij betrokken waren. Er ligt naar onze mening een goed stuk. Een stuk waar bijvoorbeeld Stichting Dierenzorg, een belangrijke partner in dierenwelzijn, ook positief over is. Met eigen ogen hebben wij gezien hoe de vele vrijwilligers daar dag en nacht met aandacht en liefde werken aan de opvang van dieren. Wij vinden het terecht dat zij nu financieel beter geëquipeerd worden in de wettelijke taken die zij namens de gemeente uitvoeren. Ook zijn we blij dat er oog is voor de maatschappelijke taken die Dierenzorg uitvoert, al zal de ondersteuning daar in door de gemeente in de uitvoeringsagenda nog verder vorm moeten krijgen. Wij vertrouwen erop dat de portefeuillehouder hier slagvaardig mee aan de slag gaat. Er zit bij ons ook nog wel een zorg in de impulsaankopen. Je ziet dat het aantal opgevangen dieren stijgt bij Dierenzorg en de impulsaankoop is daar een van de redenen die daaraan ten grondslag ligt. Meerdere partners, zoals de politie, hebben dat ook aangegeven dit als zorg te zien. Het lastige is dat de gemeente verantwoordelijk is voor de opvang, maar beleid voeren op impulsaankopen is eigenlijk meer een rijksverantwoordelijkheid. Graag horen wij van de wethouder of zij bereid is dit probleem in verschillende gremia landelijk, zoals bijvoorbeeld bij de VNG, aan de orde te stellen. Tot slot over de moties en amendementen. Wij vinden het goed dat er betrokken partijen zijn die goed nadenken over de dierenwelzijnsnota. Er zullen er een aantal tussen zitten die wij zullen steunen en een aantal die wij ook niet zullen steunen. Kort gezegd, wij vinden dat Zaanstad moet streven naar een stad die in balans is waar we zorgvuldig omgaan met mens en dier en deze dierenwelzijnsnota draagt daar, naar onze mening, aan bij. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Mathkor.

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Wij zijn op zich ook heel blij met de update van deze dierenwelzijnsnota. Heel goed is nu dat Dierenzorg ook geïndexeerd is wat kosten, want dat bleef lang achter. Dat is een heel positief punt en dat is zeker waarom we toch uiteindelijk die nota zullen steunen. We hebben wel wat kritiekpunten. Eerst nog een goed ding, want er is ook aandacht voor dierenbuddy's. Dat is denk ik een vrij nieuw iets en dat vinden wij erg terecht en helaas is daar ook een groot tekort aan, heb ik begrepen. Maar goed, er zijn natuurlijk nog wat puntjes op de i te zetten. Dat betekent dat wij zelf met een motie komen over de jacht. Helaas miste totaal, de jacht werd niet genoemd in het aanvankelijke stuk. Op het laatste moment zijn wij daar toch nog met een motie over gekomen, want wij vinden dat jacht niet past bij dierenwelzijn. We hebben al meer collega's gehoord over impulsaankopen en daar is landelijk beleid, maar je kan ook plaatselijk beleid maken en proberen afspraken te maken met de dierenwinkels en de tuinwinkels. Want bij het Dierenzorg heb ik na gevraagd, ze krijgen daar nooit eigenlijk

dieren vanuit die winkels. Dus wat gebeurt er als die dieren niet verkocht worden? Dat is voor ons wel een zorg en daar zou je denk ik beter afspraken kunnen maken. Voor de rest is er een groot aantal moties en amendementen die wij mede ingediend hebben. Sommige ook die wij zullen steunen. Alleen over vislessen, daar hebben wij al vaker over gehoord, een vis aan de haak. Wij vinden ook het niet goed om dat precies te verbieden want dan werk je het tegendeel in de hand. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: De heer Westerhof.

De heer Westerhof (CDA): Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik benadrukken dat wij als CDA fractie ontzettend tevreden zijn met het voorliggende stuk dierenwelzijn. Toch kunnen we ook wel ons inleven in de denkrichting van veel moties en amendementen. Sommige kunnen we dan ook wel steunen en anderen niet. Ik wil dat even kort toelichten, want vanuit het idee van goed rentmeesterschap hebben wij als CDA de overtuiging dat onze generatie de schepping geërfd heeft van onze voorouders en te leen heeft van de mensen die na ons komen. In dat licht gezien kunnen we ons vinden in het idee dat je goed met dieren om wil gaan en goed rentmeesterschap betekent ook dat je op een duurzame manier mag leven en genieten van de opbrengsten uit de natuur. Vanuit deze grondhouding hebben we gekeken naar de verschillende moties en amendementen. Dat betekent dat we voor overleg over diervriendelijke ganzenbestrijding zijn en voor een voorkeursbeleid van circussen zonder dieren. Maar we zijn dus tegen moties en amendementen waarin het tweede deel van het rentmeesterschap aan banden wordt gelegd. Dat op een duurzame manier leven en genieten van de opbrengst van de natuur, want dat gaat namelijk ook over eigen verantwoordelijkheid hiervoor. Die vinden we als CDA heel belangrijk. Eigen verantwoordelijkheid van het individu, dus moties over het beëindigen van dierenverkoop, sportvissen kunnen we niet vinden. Ook moties waar het dierenbelang boven het algemeen belang wordt gesteld kunnen we niet steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hoedemaeker.

De heer Hoedemaeker (D66): Dank u, voorzitter. Wij zijn ook heel tevreden met het voorliggende document Dierenwelzijnsnota en met name ook over het proces van inspraak wat we gehad hebben. Het betrekken van de organisaties daarbij, daar hebben wij een goed gevoel over. Wij hebben dus ook niet zoals de Partij voor de Dieren en GroenLinks behoefte aan heel veel moties en amendementen om dit stuk nog beter te maken. Er zijn een aantal dingen die wij wel steunen. Het amendement Vuurwerk in parken hebben wij mede ingediend omdat er in de oorspronkelijke dierenwelzijnsnota inderdaad een ontmoediging stond. Wij zijn geen voorstander van vuurwerk in parken. Dat was in de huidige nota vervangen door een stukje waarin stond dat dat juridisch niet kon. Dat lijkt me sowieso al raar om zoiets in een nota op te schrijven. Verder, en dat heeft mevrouw Raaijmakers ook al uitgelegd, is er toch nog wel verschil van inzicht tussen de gemeente en de provincie over wie wat mag zeggen en hoe daar het beste in op te treden. Ik roep daarom het college op om echt goed in gesprek te gaan met de betrokken mensen in de provincie om nou eens voor eens en voor altijd vast te stellen wie wat doet en waar de bevoegdheden liggen en wat de makkelijkste route is om ervoor te zorgen dat wij geen vuurwerk afsteken in parken. Dank u wel. Daar gaat er weer één. De tweede is het ontmoedigen van circussen zonder dieren. Dat is iets wat wij al lang in ons verkiezingsprogramma hebben staan, daar gaan we ook mee instemmen. Als laatste wou ik dan noemen de diervriendelijke ganzenbestrijding. Daar is best wel veel discussie over geweest, ook tijdens het vaststellen van de nota. Wij zien ook, en dat is wel vervelend, dat er heel veel verschillende manieren zijn van ganzenbestrijding. Sommige worden dan diervriendelijk genoemd en anderen minder diervriendelijk. Het beleid is een beetje versnipperd. Dus wat in de ene wei gebeurt dat wordt dan niet in de wei daarnaast gedaan. Dan krijg je dat die beesten weer van de ene kant naar de andere kant vliegen, dus daar moeten we wel wat mee. Maar ik zie ook wel dat er ook allerlei landelijke richtlijnen

daarvoor zijn. We zitten in Schipholcontouren, dus het lijkt me heel ingewikkeld om zoals het nu wordt voorgesteld om dat nu vast te stellen. Dus daar zullen we tegenstemmen denk ik. Tenzij de wethouder ons kan overtuigen dat dat best mogelijk is op deze manier. Tot zover.

De voorzitter: Mevrouw Schuttevaer.

Mevrouw Schuttevaer (ROSA): Dank u, voorzitter. Ja, ook wij zijn heel blij met de manier waarop deze dierenwelzijnsnota tot stand is gekomen samen allerlei andere maatschappelijke organisaties en raadsleden. Wij voelen ons heel erg gehoord in het schrijven van de nota. Op één klein puntje wilden wij een wijziging voorstellen. Dat is het amendement wat we samen met GroenLinks indienen, starten met voorkeursbeleid circussen zonder dieren. Op het moment staat er in de nota dat de gemeente Zaanstad, dat de visie van de gemeente Zaanstad is om uiteindelijk tot circussen zonder dieren te komen. Dit willen wij graag wijzigen in dat de gemeente Zaanstad zo spoedig mogelijk van start gaat met een voorkeursbeleid van circussen zonder dieren. Hier hebben we een preadvies op gekregen dat... Beverwijk en Heemstede schijnen nogal moeite te hebben met de uitvoerbaarheid hiervan, die doen dit al een tijdje, omdat er nauwelijks circussen zonder dieren schijnen te bestaan. Maar dat is nou juist ons hele punt. Neem Circus Roncalli dat de levende dieren helemaal de deur uit heeft gedaan en vervangen door hologrammen met dierenwelzijn in gedachten. Het schijnt echt fantastisch te zijn. Ook willen we dat er juist meer en meer circussen zonder dieren zijn en het alleen uitnodigen van circussen zonder dieren is hier een mooie stimulans voor. Want stel nu dat meer en meer gemeentes dit doen, dan geef je een mooi signaal richting de landelijke politiek ook dat gemeentes circussen met dieren juist gewoon niet meer willen. Dus we hopen dat u dit steunt. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Otterloo.

Mevrouw Van Otterloo (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u wel. Wij vroegen ons af hoe zeker weet u nou dat de dieren in de circussen het zo slecht hebben? Ik bedoel, het zijn vaak dieren ook uit de opvang. De paarden zien er goed verzorgd uit. Ik zie eigenlijk geen reden om te zeggen... Stel dat alle dieren geweigerd worden, alle circussen geweigerd worden. Wat gebeurt er dan met die dieren?

De voorzitter: Mevrouw Schuttevaer.

Mevrouw Schuttevaer (ROSA): Ja, dank u wel. Nou, de wilde dieren in de circussen zijn gelukkig verboden, vervangen door bijvoorbeeld paarden, kamelen, lama's maar ook honden en katten. Stel dat dat op een gegeven moment wettelijk helemaal niet meer mag, dan zal er gewoon een soort uitstervingsbeleid komen. Letterlijk en figuurlijk, want dieren die leven geen 100 jaar over het algemeen. Natuurlijk zeggen wij niet dat, stel dat dit ooit gebeurt moet je alle dieren maar afmaken. Natuurlijk niet. We willen gewoon dat het wordt afgeschaft dat je met dieren in het circus optreedt, want wij vinden het niet meer van deze tijd dat je een beetje naar kunstjes gaat kijken van gedresseerde dieren. Honden, katten, lama's, kamelen. Die horen gewoon lekker, honden en katten die horen gewoon lekker in een park te rennen en lama's en kamelen horen gewoon in de vrije natuur en niet in het circus. Dat vinden wij, dank u wel.

De voorzitter: Als eerste stond mevrouw Raa voor een interruptie.

Mevrouw Raa (Partij voor De Dieren): Nou ja, even in antwoord op mevrouw Van Otterloo. Nou, er is hele goede opvang voor circusdieren dus dat wordt allemaal goed geregeld. Of dieren daaronder lijden, dat lijkt me evident. Ik bedoel, hoe lang staan ze wel niet in wagens tijdens het vervoer? Ook de trainingsmethodes zijn nou niet bepaald geweldig. Het is dat ze gewoon te lijden hebben en circussen zonder dieren dat is alleen

maar toe te juichen. Dat is niet meer van deze tijd dus wij zijn het helemaal eens met mevrouw Schuttevaer. Dank u.

De voorzitter: Eerst mevrouw Van Otterloo.

Mevrouw Van Otterloo (Liberaal Zaanstad): Maar dat was niet mijn vraag. Mijn vraag was hoe weet u zo zeker dat deze dieren slecht behandeld worden?

De voorzitter: Mevrouw Schuttevaer een reactie.

Mevrouw Schuttevaer (ROSA): Nou, mevrouw Van Otterloo. Ik kan u heel goed behandelen, in een hokje stoppen, weken met u rondrijden, u af en toe tentoonstellen, u brokjes geven als u het goed doet. Maar dan zal u evengoed nog zeggen: nou, dit is niet hoe ik wil leven. Dat is ook niet hoe we willen dat dieren leven. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Westerhof.

De heer Westerhof (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog even een vraag aan ROSA over het, de circussen zonder dieren. Het gaat hier volgens om een voorkeursbeleid, maar nu proef ik uit uw woorden dat het misschien toch om een verbod gaat.

De voorzitter: Mevrouw Schuttevaer zit niet op te letten, dus ik denk niet dat ze deze vraag heeft meegekregen. Ik geef eerst het woord aan de heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Nou, ik wil hier eigenlijk niet verder meer op in gaan.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter. Ik ben beleefd, dames gaan voor. Ik vind het prima, hoor. Voorzitter, wij vinden het bijzonder dat je met zoveel verboden komt op iets wat gewoon een nota is, een nota. Het is iets waarvan wij denken wat we moeten implementeren in Zaanstad, dat we daar een klein beetje ons beleid op gaan toepassen. Bijna alles wat hier staat is wettelijk geregeld. Dus vissen mag, en ik moet zeggen, voorzitter, ik ben al jaren een fervent sportvisser en ik ben zelfs lid van een hele grote visvereniging in Oostzaan, niet in Zaandam. In Oostzaan was het goedkoper en zijn het ook hele leuke mensen. Maar voorzitter, daar gelden allemaal regels, echt bijzonder veel. Je moet ook echt, je moet gewoon betalen om te kunnen vissen en er wordt ook zwaar op gecontroleerd. Die lessen die er gegeven worden zijn echt belangrijk. Dat kinderen niet vissen op een onnodige manier laten lijden en dat leren ze door bij zo'n visclub. Ook of ze vissen wel of niet mogen meenemen, want ik kan u vertellen, voorzitter, een snoekbaars van 95 centimeter is echt zalig en dat is net kibbeling. Dan leer je dat je hem mee mag nemen en er zijn allerlei... Ja, wethouder Slegers geeft me gelijk. Er zijn allerlei regels waar iedereen zich aan moet houden. De Partij voor de Dieren begint een beetje wereldkampioen alles verbieden te worden. Dat vind ik een beetje zonde, want we mogen al geen plakje leverworst meer eten hier, dat moet ook rabarber worden. Nu moet iedereen niet meer vissen en straks willen ze ook de zoute haring verbieden. Voorzitter, het is echt te dol voor woorden dat we deze amendementen krijgen op wettelijke regels. Als we die aannemen, kan ik een keer vertellen: we kunnen het wel doen, maar de wet gaat ten alle tijden boven een nota. Boven een nota. Dus als u denkt dat u in deze nota kan regelen wat onze wetgever al heeft gedaan, dan denk ik dat u te ver gaat. Ons verzoek is om de dingen die allemaal bij wet geregeld zijn, en dat zijn er best heel veel, behalve de laatste die in deze rij staat van de PVV.

Die zullen we wel steunen, want als u het echt op hebt met dieren dan steunt u die ook. Dat kunt u dus vanavond bewijzen. Maar trek ze allemaal in, want we kunnen niet hier regels maken in de veronderstelling dat we boven de wetgevende macht gaan. Dus voorzitter, we stemmen tegen alle amendementen en moties behalve die van de PVV.

De voorzitter: Mevrouw Raa wil reageren.

Mevrouw Raa (Partij voor De Dieren): Nou ja, het gaat nu even over het vissen. Dat is, wat de Partij voor de Dieren betreft toch het moedwillig pijn doen van dieren. Er is wel degelijk wetenschappelijk onderzoek. Het staat zelfs in de wet Dieren. Daar worden dus, ik zal het even voorlezen, daar worden vissen dus gewoon beschouwd als dieren, wezens met gevoel en bewustzijn. Ze hebben volgens de wet ook een eigen intrinsieke waarde waar we ten volle rekening mee moeten houden. Maar goed, ja, die hengelaars dat dat er zo veel zijn in een club, dat ligt ook aan het feit dat als je ooit een vispas hebt aangevraagd dan ben je voortaan gewoon maar lid. Maar goed, de vis krijgt om te beginnen een haak in zijn bek, in zijn keel of zelfs zijn slokdarm en begint te spartelen als hij aan de haak geslagen wordt om zich natuurlijk te bevrijden. Hoe haalt een vis adem? Nou, die heeft geen longen, die heeft kieuwen. Dus het is eigenlijk hetzelfde als dat ik jou kopje onder duw en dan vasthoud. Dus dat geeft jou ook stress en als je de vis naar boven haalt dan krijgt die vis dus hetzelfde. Zeker als er dan ook nog een scherp, in de lip gaat en in de keel dat is echt geen fijne ervaring denk ik. Ik zou zeggen: probeer het zelf eens een keertje hoe dat voelt. Kortom, vissen is voor de lol van hengelaars. Nou ja, ik vind, de Partij voor de Dieren is hier natuurlijk tegen en het is het moedwillig pijn doen van dieren.

De voorzitter: Volgens mij zijn de argumenten aardig gewisseld dus een korte reactie nog op dit punt van de heer Van der Laan en dan sluiten we dit af.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, hiermee, met deze voorstellen zet je echt de organisatie als HVZ of Ons Aller Belang of al die verenigingen die dit allemaal goed regelen, die zet je eigenlijk weg als een organisatie die daar geen rekening mee houdt. Dat is iets wat u onterecht doet. Het is voor uw rekening, gaat u dit lekker doen, mij maakt het niet uit. Die mensen zullen vanaf vandaag niet meer op u stemmen en dat is goed. Maar het grote probleem is dat alles landelijk gereguleerd is. Al die visverenigingen moeten verantwoording afleggen en iedereen die lid is wordt gecontroleerd en als je iets doet wat niet mag met vissen, de regels die er zijn, krijg je gewoon keurig een bekeuring. Het is geregeld en ik verzoek echt: trek dat nou in, want het is landelijke wetgeving. Daar gaat een motie van u of een amendement niets aan veranderen.

De voorzitter: Dat is een herhaling van argumenten. Ik denk dat we het daarmee kunnen afronden, dit debatje. Mevrouw Raa, zoals we hadden gezegd. Dus ik zou willen vragen om nu het eerst aan mevrouw Schuttevaer om een antwoord te geven op de vraag van de heer Westerhof.

Mevrouw Schuttevaer (ROSA): Ja, excuus. Wij hadden maar een amendementje ingediend en we hadden niet verwacht dat we daar zoveel vragen op zouden krijgen gezien er zoveel andere moties en amendementen in gediend waren. Maar het gaat niet om een gebod of een verbod, maar zoals u uit de tekst kunt opmaken staat er dat wij een voorkeursbeleid wat zou worden onderzocht gewoon willen implementeren. Dat is het enige, dank u wel.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Ja, bedankt, voorzitter. Ik heb ook een amendement ingediend en mijnheer Van der Laan refereerde er al aan. Toen ik de beleidsnota Dierenwelzijn onder ogen kreeg toen ging ik bij mezelf te

rade: wat is nou het meest schokkende wat ik heb gezien dit jaar met dierenwelzijn? Dan kom ik toch wel terug naar het offerfeest dit jaar dat ik bij de slachterij hier in de Achtersluispolder was en dat de dieren aan de lopende band de strot werd doorgesneden en in een vuilniszak werden gepropt om zo zo snel mogelijk in een kofferbak van een auto terecht te komen. Dus toen ik al die moties van mevrouw Raai voorbij zag komen toen dacht ik van: wat is het schokkende? En dit was voor mij het schokkendste wat ik heb meegemaakt dit jaar, dus vandaar dat ik deze dierenwelzijnsnota graag zou aan willen vullen met mijn amendement en ik neem aan dat iedereen hem gelezen heeft en graag uw reacties daarop.

De voorzitter: Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Dank u wel. Ik ga het even kort toelichten voor de heer Van Haasen. Men kan alleen van halal slachten spreken indien er aan een bepaald aantal voorwaarden wordt voldaan. De slager mag geen amateur zijn, want het dier mag namelijk geen pijn lijden tijdens het proces van halal slachten. De keel, de luchtpijp, de slagaders en de slokdarm van het dier moeten in een keer gesneden worden. Het slachtmes moet daarom wel scherp zijn. Ook is het belangrijk dat het dier het mes niet ziet. Volgens de regels die de islam verbindt aan het ritueel slachten mag het dier namelijk niet langer pijn lijden dan noodzakelijk. Ik heb hier een artikel voor de PVV om in ieder geval te lezen hoe het wel moet en dat halal slachten niet pijnlijker is voor dieren. Wij zullen deze motie dan ook niet steunen en willen de PVV aanraden om alvorens het indienen van een soortgelijke motie onderzoek te doen naar de feiten.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Bedankt, voorzitter. Nou, wij hebben natuurlijk onderzoek gedaan naar de feiten. En in Nederland is er een veertig seconden regel bedacht en die is niet bedacht omdat dieren geen pijn lijden. Die is gewoon bedacht dat als de strot wordt doorgesneden van zo'n beest dat 'ie als 'ie na veertig seconden niet dood is, dat die dan alsnog verdoofd wordt. En die regel is niet voor niks bedacht, die is gewoon bedacht omdat er gewoon dieren zijn die soms tot zes keer toe door de strot gesneden moeten worden alvorens ze dood zijn. Als u dat dierenwelzijn noemt dan weet ik het ook niet meer.

De voorzitter: Mevrouw Pancar.

Mevrouw Pancar (DENK): Nou, het is wel duidelijk dat u niet weet wat het inhoudt, maar dat geeft niet want ik heb hier een heel mooi artikel die ik zo meteen ga overhandigen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Raai.

Mevrouw Raai (PvdD): Eventjes over dit van de PVV. Het heet ritueel slachten. Nou, wij zijn tegen onverdoofd slachten en we vinden dat welke overtuiging dan ook, inclusief religie, geen uitzonderingsgrond mag zijn. We zijn sowieso tegen slachten, maar dat terzijde. Onverdoofd slachten, dat weten jullie van ons, toch? Onverdoofd slachten gebeurt niet alleen in islamitische slachthuizen en daarom is dit ook onvolledig. Dit is, al dan niet opzettelijk, stemmingmakerij en wij stemmen daarom tegen.

De voorzitter: De heer Van Haasen, ten slotte.

De heer Van Haasen (PVV): Nou, kijk, als ik stemming had willen maken dan had ik de moties van de Tweede Kamerfractie van de PVV gekopieerd, maar ik ga er wat genuanceerder in. En ik vraag dan ook om te streven naar ritueel slachten waar de dieren elektronisch verdoofd worden en dit op te nemen in de

dierenwelzijnsnota. En met slachthuizen in Zaanstad de dialoog te gaan om de beste vorm voor elektronisch slachten bij halal slachten te bereiken. Dat ik wat ik vraag, ik vraag niet meer. Ik vraag geen verbod op ritueel slachten, ik vraag geen verbod op onverdoofd slachten. Ik vraag alleen maar om een weg te zoeken om ritueel verdoofd te slachten. Dat gebeurt in vele landen in de wereld en het is gewoon erkend door de islamitische organisaties in die landen. In Australië is ritueel slachten verboden. Daar is de export van schapen gewoon het grootste exportproduct naar islamitische landen. Dus ik zie echt het probleem niet waarom dat hier in Nederland niet zou kunnen als wij het dierenwelzijn in onze gemeente zo hoog hebben staan.

De voorzitter: Mevrouw Raa, heel kort dit beëindigen.

Mevrouw Raa (PvdD): Nou, de Partij voor de Dieren is hier landelijk mee bezig en volgens mij is dit ook landelijk beleid en gaat Zaanstad daar niet echt over.

De voorzitter: Goed, ik denk dat we nu alle argumenten hebben gewisseld en dat mevrouw Groothuismink als wethouder nog reageert. En dat we daarna overgaan tot stemming, want we zijn al zeven minuten te laat voor de pauze. Dus mevrouw Groothuismink beantwoordt kort.

Mevrouw Groothuismink (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik ben heel tevreden. Dank u wel voor de complimenten. Ik ben zelf ook heel erg tevreden over deze nieuwe dierenwelzijnsnota waarin we een nieuwe weg zijn ingeslagen, namelijk dat we echt constructief samenwerken met de verschillende partijen en de dierenwelzijnsorganisaties die onze stad heeft. En dat is met de totstandkoming van deze nota zo gebeurd en dat zullen we ook zeker voortzetten. In die zin is dit ook een groeidocument als het gaat om dat we jaarlijks hebben afgesproken dat we jaarlijks afspraken maken met elkaar. Dus raad, college en de dierenwelzijnsorganisaties, waaronder ook de dierenpolitie overigens, zodat we met elkaar de prioriteiten en de vraagstukken kunnen bespreken die we dat jaar willen aanpakken. En ik denk dat dat een heel goede manier is om dit belangrijke onderwerp een plek te geven in ons beleid. We hebben veel gesprekken gehad. Ik zie ook dat u de gesprekken levendig blijft voeren in de raad. Nou, ga vooral daarmee door. Er zijn ook een aantal vraagstukken die inderdaad ook binnen de provincie opgelost en besproken moet worden. En tijdens de kennismaking met de gedeputeerde die hierover gaat, mijnheer Van der Hoek, heb ik dat ook direct aangekaart dus bij de eerste mogelijkheid die ik daartoe had heb ik dat ook aangegrepen. Hij heeft ook beloofd om met mij en samen met mijn andere collega's uit Noord-Holland, zoals Den Helder en Hoorn, in gesprek te gaan juist over die vraagstukken rond schuilstallen, rond circussen, rond vuurwerk, ganzen, omdat dat zaken zijn die echt even, die van deze tijd zijn. En waar we met elkaar moeten kijken: wat zijn nou precies de regels en hoe willen we hiermee omgaan en dat heeft ook gewoon te maken met provinciaal beleid. Dus ik denk dat het goed is dat we deze nota vanavond vaststellen, dat we afspreken, wat we ook al hebben toegezegd aan de organisaties, dat we jaarlijks met hen om tafel gaan om te kijken waar we het komend jaar mee aan de slag gaan en dat we het gesprek voeren op de verschillende niveaus. Zoals mijnheer Van der Laan al zei: het klopt dat wetgeving boven een beleidsnota gaat maar dat geldt natuurlijk ook voor wetgeving rond ritueel slachten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Goed, dames en heren, ik stel voor dat we gaan stemmen over de amendementen en uiteindelijk over het raadsbesluit. We beginnen met het laatstingediende amendement, Dierenwelzijn gezelschapsdieren. Heeft u dat allemaal in beeld? Wie is daar voor? Voor is GroenLinks en de Partij voor de Dieren en daarmee verworpen. Dan gaan we door naar het amendement Afsteken vuurwerk in Zaanse parken is ongewenst. Wie is daar voor? SP, ROSA, CDA, DENK, GroenLinks, Partij voor de Dieren, D66 en drie leden, vier leden, de hele Partij van de Arbeid-fractie. En de ChristenUnie, excuses. Aangenomen. Dan gaan wij door naar het amendement Geen dierverkoop in winkels. Wie is daar voor? GroenLinks, Partij voor de Dieren, SP

zijn voor. Daarmee verworpen. Dan gaan we naar het amendement Schuilstallen voor dieren. Wie is daar voor? Partij voor de Dieren, ChristenUnie, GroenLinks, SP en daarmee verworpen. Amendement Stichting Vissenbescherming. Wie is daar voor? ChristenUnie, Partij voor de Dieren, DZ, GroenLinks, ROSA, SP. Die is verworpen. Gaan we naar het amendement Wat niet gaat, dat gaat niet. Wie is daarvoor? Voor is SP, ROSA, PVV, DENK, DZ, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, Partij van de Arbeid. Daarmee gaat het toch. Aangenomen. Amendement Voorkeursbeleid circussen zonder dieren. Wie is daar voor? Voor is D66, Partij voor de Dieren, GroenLinks, DENK, ROSA en de SP en het CDA. 17 voor. Verworpen. Dan gaan we naar de motie Diervriendelijk ganzenbeheer. Wie is daar voor? Partij van de Arbeid, ChristenUnie, Partij voor de Dieren, DZ, GroenLinks, DENK, ROSA, SP, VVD, CDA en daarmee aanvaard. Gaat het te snel? Iets langzamer. Dan zijn we bij de motie Diervriendelijk ganzenbeheer. Die hebben we net gehad. Motie Geen vislessen. Wie is daar voor? Partij voor de Dieren en daarmee verworpen. Dan hebben we motie Hengelen niet in de haak. Wie is daar voor? Partij voor de Dieren en daarmee verworpen. Motie Zaanstad, een jachtvrije gemeente. Wie is daar voor? Jachtvrije gemeente, SP, ROSA, GroenLinks, Partij voor de Dieren. Verworpen. Dan gaan we naar de motie Tegengaan impulsaankopen huisdieren. Wie is daar voor? ChristenUnie, Partij voor de Dieren, GroenLinks, daarmee verworpen. Motie Dierenwelzijn integreren. Wie is daar voor? VVD, SP, GroenLinks, DZ, Partij voor de Dieren. Verworpen. Motie Stop onnodig ritueel dierenleed. Wie is daar voor? POV, PVV, Liberaal Zaanstad en daarmee verworpen. Dan zijn we bij het raadsbesluit Nieuw gemeentelijk beleid dierenwelzijn 2019. Wie is daar voor? Is dat unaniem aanvaard. Complimenten voor dit mooie proces wat u heeft doorlopen. En voor de mensen die hier betrokken zijn bij de voorbereiding.

- 14. Benoemd als lid van de auditcommissie is mevr. Neefjes-IJfs. Benoemd als leden van de werkgroep Echte burgerparticipatie zijn mevr. Schenk en mevr. Behrens-Vogelzang. Benoemd als bestuurslid van Fonds de Hoop is dhr. Rijken. Benoemd als lid van de klankbordgroep burgemeester is mevr. Van Dalen. Benoemd als lid van de Vervoerregio is dhr. Kerkhoven.**

De voorzitter: We gaan nu over tot stemming. We gaan nog even zitten, mijnheer Pauw. Benoeming van vrijgekomen functies. Mijn voorstel is om het lid van de auditcommissie, er is een kandidaat, mevrouw Neefjes, te behandelen als zakelijk voorstel. Heeft dat uw instemming? Dan gaan we naar het lid, de leden werkgroep Echte Burgerparticipatie: mevrouw Schenk en mevrouw Behrens-Vogelzang. Kunnen we dit ook behandelen als zakelijk voorstel? Van harte gefeliciteerd, aldus besloten. Dan gaan we naar de Benoeming lid Fonds de Hoop. Lid klankbordgroep burgemeester en lid Vervoerregio. Stemming met stembriefjes. Kandidaten voor Fonds de Hoop zijn de heer De Laat en de heer Rijken. Klopt dat? Dan zijn we bij klankbordgroep burgemeester mevrouw Van Dalen, mevrouw Köseoglu en mevrouw Onclin. Vervoerregio mevrouw De Boer, de heer Kerkhoven en mevrouw Schuttevaer. Niemand die hier nog alsnog wil melden? Neen, dan worden nu de stembriefjes verspreid. Ik verzoek u te blijven zitten totdat iedereen een stembriefje heeft en ingevuld weer heeft ingeleverd en daarna kunt u pauzeren. Ik wijs u erop dat om benoemd te worden tot lid van een van deze commissies er een volstrekte meerderheid van stemmen nodig is. Meerderheid. Elf plus een. Stemcommissie, de heer Van Braam, voorzitter, de heer Rijken, mevrouw Van Dalen. En voor de mensen op de tribune, wij weten dat, we hebben nieuwe geluidsapparatuur, er wordt gewerkt aan verbetering van die apparatuur, maar daarom excuses voor het feit dat u niet alles goed kunt verstaan. Ik kom het u zo nog even vertellen.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, ik heb een vraagje. Mijnheer Rijken zit in een commissie die gaat besluiten over mijnheer Rijken. Vind ik een beetje bijzonder.

De voorzitter: Ja, dat geldt ook voor mevrouw Van Dalen dus de heer Van Braam moet het vandaag alleen doen. Nee, dat kan niet.

De heer Van der Laan (POV): Als u ze nou omwisselt, mijnheer Rijken met mevrouw Van Dalen, dan bent u eruit.

De voorzitter: Voorstel van de griffier, en dat nemen we natuurlijk over, is de heer Pietersma voegen we toe, de heer Van Braam en de heer Kuyper. De heer Kuyper, de heer Pietersma, voorzitter de heer Van Braam. De heer Pietersma wil niet. Dames en heren, de heer Tuijn zal gaan deelnemen aan de commissie in plaats van de heer Pietersma, dus dan hebben we drie leden van de stemcommissie. De heer Braam is voorzitter, de heer Tuijn en de heer Kuyper. Gefeliciteerd. Alle stembriefjes zijn ingeleverd. Ik stel voor dat we 10 minuten pauzeren tot 22.05 uur, 22.10 uur bent u hier terug. Tijd, 22.10 uur bent u terug hier.

Pauze

De voorzitter: Dames en heren, ik verzoek u te gaan zitten. Dan geven we de voorzitter van de stemcommissie, de heer Van Braam, het woord.

De heer Van Braam (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Benoeming lid klankbordgroep burgemeester, aantal uitgereikte stembrieven: 37, aantal stembrieven ongeldig: 0, benoemd als lid van de klankbordgroep burgemeester is, trommelgeroffel, mevrouw Van Dalen met 20 stemmen voor. Benoeming lid Fonds de Hoop. Aantal uitgereikte stembrieven is 37, aantal stembrieven ongeldig: 0. Benoemd als lid Fonds de Hoop is de heer Rijken met 23 stemmen voor. Benoeming vervoersregio, daar hadden we drie kandidaten, De Boer, Kerkhoven, Schuttevaer en daar is geen absolute meerderheid. Mevrouw De Boer had 8 stemmen, de heer Kerkhoven 15 stemmen en mevrouw Schuttevaer 13 en waaronder een blanco stem, dus geen volstreekte meerderheid. Dat betekent opnieuw, gezondheid, opnieuw stemmen over deze drie kandidaten.

De voorzitter: De stembriefjes worden nu geprint en we gaan gewoon door naar het volgende onderwerp. En het reglement van orde geeft inderdaad aan, en dat is wel goed om te weten, dat er dan opnieuw gestemd moet worden over dezelfde personen. Dus mooier kunnen we het niet maken, het is uw eigen reglement.

15. Bestemmingsplan Gouwpark

De voorzitter: We gaan door naar het bestemmingsplan Gouwpark. We gaan tot 23.00 uur door, 23.00 uur stoppen we echt met de vergadering. Bestemmingsplan Gouwpark. De heer Kuyper.

De heer Kuyper (ROSA): Voorzitter, dank u wel. Oh, ik geloof dat mevrouw De Boer-Doeves iets met orde wil en dat gaat denk ik voor, voorzitter.

De voorzitter: Ordevoorstel.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Nou ja, het is niet zozeer een ordevoorstel, want wat kunnen we eraan doen? Maar we hebben nog 16 moties te behandelen in nog geen drie kwartier tijd. We rekken alles heel lang op, we houden heel lange pauzes, we beginnen heel laat. Vorige keer zijn er al moties doorgeschoven. Ik vraag met af, we hebben het net over circussen gehad, maar dat lijkt wel dat we hier in een circus zijn. Ik vraag me echt af wat we met elkaar aan het doen zijn en of we nu, u zegt om 23.00 uur stoppen we. Wat gaan we doen met die 16 moties? Ik vind het echt heel...

De voorzitter: Die worden vervolgens besproken in de agendacommissie en die behandelt hoe we hier verder mee gaan. En we kunnen natuurlijk met ze allen ook korthed betrachten in onze bijdrages zodat we zoveel mogelijk afronden, maar wel in zorgvuldigheid en dat gaan we nu doen. Dus ik geef nu het woord aan de heer De Vries.

De heer De Vries (D66): Dank u vriendelijk, voorzitter. Ik wil graag een ordevoorstel doen. We hebben gasten hier in Huis die speciaal zijn gekomen voor het Fortuin-onderwerp en mijn voorstel is eigenlijk om dat nu te behandelen voordat we andere dingen doen. Dat vind ik wel zo netjes in de richting van onze gasten.

De voorzitter: Ja. De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, ik heb ook die vraag over die motie Plan B Zaanbrug, die breng ik nu voor de tweede keer in, om die dan ook naar voren te halen. En gezien de brief van de wethouder dat we daar eind eerste kwartaal volgend jaar misschien pas een keer uitsluitel in hebben vinden wij het ook wel eigenlijk strategisch belangrijk om daar een besluit over te nemen nu ook in het kader van het PAS. Dus die hoop ik ook naar voren te kunnen halen.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Ja, ik kan hetzelfde verzoeken. Wij hebben een motie ingebracht over de Brugfunctionarissen en die is doorgeschoven vanuit de vorige raad al naar deze, om die dan weer los te laten hangen dat die misschien naar volgende raadsvergadering of misschien de volgende.

De voorzitter: Als we alles naar voren moeten schuiven dan zou ik zeggen: dan gaan we gewoon door tot de vergadering is afgelopen. Ja, ik vind dat geen enkel probleem hoor. Ik ben dat gewend dus wat mij betreft kunnen we gewoon doorgaan tot de vergadering klaar is en dan... Dat is een goede oplossing, maar als we alles naar voren moeten schuiven dan behandelen we de vergadering wat mij betreft gewoon in de volgorde zoals die hier nu staat en dan beginnen we nu met het Gouwpark.

De heer Van Braam (SP): De heer De Vries, waar ik me bij aansluit, die heeft een ordevoorstel gedaan en dat wil ik graag in stemming laten brengen, want er zitten hier mensen op de publieke tribune.

De voorzitter: De heer De Vries. Het voorstel van, maar dan kunnen we over alle voorstellen, ordevoorstellen gaan spreken. Ik zou zeggen: laten we de tijd vooral nu gebruiken om snel aan de slag te gaan. Het Gouwpark staat volgens mij op een plek wat we met elkaar nog kunnen bespreken als we nu gewoon tempo maken. Zullen we dat proberen? Dan zitten de mensen hier niet voor niks. In plaats van nu alle ordevoorstellen te bespreken dan zijn we tot 23.00 uur bezig om alleen maar orde voorstel in behandeling te nemen.

De heer De Vries (D66): Ik vind het getuigen van respect en gastvrijheid naar onze gasten, naar mensen die op de tribune zitten om in ieder geval dat Fortuin-onderwerp als eerste beet te pakken.

De voorzitter: Maar dan gaan we nu gewoon aan de slag en we stoppen dus op het moment dat we het Fortuinpark hebben besproken, op zijn vroegst.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, misschien een advies naar de agendacommissie om dan in elk geval te kijken welke moties er al waren en welke al een keer eerder waren ingediend, want dit gebeurt veel vaker. En

het lijkt me toch voor de orde van de vergadering goed als we dat op een andere manier doen en kijken wat doorgeschoven wordt, de eerstvolgende keer als eerste wordt behandeld. Want dit wordt echt vervelend.

De voorzitter: Dank voor het advies. We geleiden het door en verder moeten we wel constateren dat er heel veel moties vreemd zijn ingediend en als die worden ingediend moeten die ook op de agenda komen en dat is nu aan de orde. Wij zijn bij het raadsbesluit bestemmingsplan Gouwpark. Wie wil daarover het woord? De heer Kuyper.

De heer Kuyper (ROSA): Dank u wel, voorzitter. Ja, wij hadden in het Zaans Beraad aangegeven op een tweetal terreinen een probleem te hebben met het bestemmingsplan, verder is het prima. Het eerste ging over de bouwhoogtes die wel heel erg losjes in het bestemmingsplan waren vastgelegd of zelfs met al ingebakken uitzonderingen. Daar hebben we vandaag technisch antwoord op gekregen en daar zijn we tevreden over. We weten nu dat dat in ieder geval niet de standaard is voor toekomstige bestemmingsplannen en dat vinden we fijn. Op die plek is het ook inderdaad minder stringent, maar die andere daar hebben we een amendement voor gemaakt namelijk voor het verharderen van tuinen. Dat is met het oog op klimaatverandering en hoosbuien die eraan zitten te komen echt noodzakelijk dat mensen hun tuinen zoveel mogelijk ontdoen van alle soorten bestrating. We hebben dat juist in dit amendement willen doen omdat dit een relatief kleine strook tuinen is die precies grenst aan de Heemtuin. Ook dit bestemmingsplan beoogt een mooie overgang tussen het groene park van het Burgemeester In 't Veldpark richting de nieuwe woonwijk. Het zou natuurlijk doodzonde zijn als dan precies op die rand achter de sloot, achter de Heemtuin een batterij aan witmarmeren tuinen verschijnt met hooguit hier en daar een plant in een pot zoals ik in het Zaanse Beraad zei. Dus wij hebben dit amendement gemaakt. We hebben ook begrepen dat het juridisch misschien lastig is en moeilijk handhaafbaar. Nou, dat laatste daar beslissen we wel vaker over, over dingen die moeilijk handhaafbaar zijn maar die we toch belangrijk vinden. En dat juridisch lastig. Ja, daarvan denk ik dan, laten we onze nek uitsteken en dit gewoon doen. We bepalen ook dat je tuinhek maar één meter hoog mag zijn. Waarom zouden we dan niet ook eens gaan bepalen wat je met je tuin doet dus wat ons betreft.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter, ik heb een vraag aan mijnheer Kuyper. Gaan we dan echt speciale een tuinenpolitie aanstellen, want dit is natuurlijk echt te zot voor woorden. U wilt in het begin hier in Zaanstad roepen: we moeten van de regels af, maar nu gaat u zich een beetje aansluiten bij de Partij voor de Dieren, we gaan mensen nog veel meer dingen verbieden. Ik vind het echt heel bijzonder en hoe gaat u dat uitvoerbaar maken? Waar haalt u de dekking vandaan want dan moet je echt elke dag gaan kijken daar wat er aan de hand is. Het is echt heel bijzonder dat partijen hier vinden dat ze bepalen hoe mensen met hun tuinen om moeten gaan.

De voorzitter: De heer Kuyper.

De heer Kuyper (ROSA): Ja, ik ben verbaasd dat mijnheer Van der Laan hierover begint. We doen niet anders. We bepalen waar schuurtjes mogen staan, waar geen schuurtjes mogen staan, hoeveel schuurtjes er mogen staan, hoe breed de dakkapel mag zijn, hoe hoog de hekken mogen zijn. Daar handhaven we ook op in Westerkoog. Natuurlijk doen we dat. En als je aan de voorkant met de projectontwikkelaar en met de makelaars de kopers van die percelen duidelijk maakt wat de bedoeling is, dan zal handhaving een stuk eenvoudiger zijn. Mochten er mensen zijn die het helemaal betegelen ja, dan wisten ze dat van tevoren en dat is makkelijk te constateren lijkt me, voor de handhaving.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter. Dan handhaven we dat in de gevallen van die hekjes. Daar hebben we ook een hele discussie over gehad dat we dan echt gaan lopen mierennaaien op ongeveer 25 cm en hekken dat die een bepaalde hoogte mogen hebben, dat heeft ook een klein beetje te maken met de veiligheid. Daar kan ik me wel wat van voorstel, maar hoe gaat u dit controleren? Hoe gaat u dit handhaafbaar maken en waar gaat u dat van betalen? Ik vind het echt je reinste onzin dat wij ons bemoeien met tuinen.

De voorzitter: De heer Kuyper.

De heer Kuyper (ROSA): Ja, als u het over veiligheid heeft daar hebben we het ook over natuurlijk. Het is nou eenmaal zo dat je ook niet je favoriete muziek mag draaien op 25 dB. Hoe heet dat? Nee, op het volume op 25 wou ik zeggen, geen dB. Het is ook niet meer dan terecht met de hoosbuien die we binnenkort krijgen, dat je ook niet de tuin van je burens mag laten overstromen doordat je het helemaal betegeld naar links en naar rechts en dan de burens maar laat uitzoeken wat je met het overvloedige regenwater doet.

De voorzitter: Goed. Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Doeves (Liberaal Zaanstad): Dank u, voorzitter. Ja, de heer Van der Laan die stipt het al aan dat de handhaafbaarheid, maar dit is natuurlijk weer de betutteling ten top, daar om mee te beginnen. We hebben het vanavond al eerder gezegd, maar ROSA vertoont nu wel echt Rupsje Nooitgenoeg-symptomen want stimuleren de tegel eruit, plant erin. Wanneer houdt het op? Daarnaast hebben we nog een achterstand van de openbare ruimte van 39 miljoen. Ik zou het fijn vinden als ROSA kwam met voorstellen om daar dan eens wat aan te doen in plaats van de eigendommen van mensen zo ver te gaan bepalen dat straks helemaal niets meer mag.

De voorzitter: Mevrouw Mathkor.

Mevrouw Mathkor-van Bennekom (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Wij zijn op zich blij dat de wethouder heeft toegezegd dat de ecologische oevers in stand zullen worden gehouden. Dat is voor ons heel belangrijk. Er wordt, zou rekening gehouden moeten worden met de zeldzame soorten zoals de rugstreeppad. Het is nu onduidelijk of die aanwezig is, maar het kan zijn dat er door al die werkzaamheden dat het terrein geschikter wordt. GroenLinks gaat er dan vanuit dat er onderzoek gedaan zal worden naar beschermde diersoorten en dat daar compenserende en beschermende maatregelen worden voor genomen. Voor de rest zijn wij, dat zal u niet verbazen, hebben we ook mede ondertekend dit amendement van ROSA. Want inderdaad, waarom wel al die regels voor schuurtjes, schuttingen, weet ik wat allemaal, dan kan je ook... Dat hoort ook bij het huis, een tuin hoort ook bij het huis. Daar kan je regels voor opstellen en het is ook heel urgent want inderdaad, het zorgt voor wateropvang, beperking van hittestress en dat is waar we met ze allen naar toe moeten.

De voorzitter: De heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Nou ja, ten eerste eventjes nog een keer dat we heel blij zijn met dit bestemmingsplan en dat er gebouwd gaat worden. Even reagerend op de verhardingen in de tuin. De moeilijke handhaafbaarheid is denk ik helder. Wat ons betreft zou het ook heel fijn zijn als mensen zelf de keuze maakten om hun tuin groen te houden en dat het op die manier ook aansluit bij de Heemtuin. Ik hoop dat mensen zo verstandig zijn. Waar wij wel in de vrijblijvendheid een beetje mee zitten is dat we de komende jaren voor de stad op allerlei plekken met hittestress en wateroverlast plannen moeten maken hoe we de stad

droog houden. We hebben bepaalde delen in de stad waarvan we nu al weten dat dat via de openbare voorzieningen eigenlijk niet kan en dat je dus in samenspraak met bewoners iets moet gaan doen. Wij kunnen ons wel voorstellen dat zoiets als dit op gegeven moment een instrument kan zijn om in de wijk te gaan kijken: hoe los je dit op samen met mensen? Als je dan regels hebt vastgesteld, hoef je natuurlijk niet standaard te handhaven. Maar zijn dat wel momenten waarop je kan kijken: ja, hoe los je daarmee voor Zaanstad in een bepaald gebied iets op zonder dat er, dat het onmogelijk wordt om het op te lossen of hele hoge kosten te hebben. We hebben wel een paar problemen nog met de motie en dat is dat we denken dat er ook, er zijn ook andere manieren om in een bestemmingsplan vast te leggen. Je kan ook dingen vastleggen over de hoeveelheid waterberging die je moet hebben en er zijn mogelijkheden om te zeggen dat vloeren van woningen hoger moeten liggen. Die mogelijkheden zijn over het algemeen wat makkelijker als het eenmaal is aangelegd. En wat we gekeken hebben, er zijn wat fractieleden die hebben in hun tuin gekeken van hoeveel verharding heb ik nu eigenlijk? Ook in groene tuinen kwamen we eigenlijk tot de conclusie dat 60% eigenlijk wel heel veel is. Toen dachten we misschien is dat percentage wel iets te hoog gegrepen in deze.

De voorzitter: Mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (Partij voor De Dieren): Wij sluiten ons van harte aan bij de woorden van de heer Kuyper en wij hadden eigenlijk ook dezelfde punten, ook de hoogte in. Daar zijn we heel blij mee dat dat nu kan. Verder, de tuinen, ja, dat is alleen maar goed anders red je het niet met de komende klimaatverandering, hittestress, waterberging. Dus wij sluiten ons hier helemaal bij aan en ook bij de woorden van mevrouw Mathkor. Dank u wel, ik houd het kort.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Ja, bedankt, voorzitter. Dit bestemmingsplan zou eigenlijk positief benaderd moeten worden. Er worden woningen gebouwd waar de PAS niet in de weg zit, we krijgen sociale huurwoningen erbij. Ik denk dat het allemaal positieve dingen zijn en als je dat dan met zoiets knulligs zoals het betegelen van tuinen in de war gaat schoppen om je gelijk te halen, ik vind het echt te gek voor woorden. Je pakt, die wijk heet het Gouwpark. Waarom? Omdat het midden in een park ligt dus de afwatering lijkt me dan echt geen probleem dus ik snap niet waarom ze daar zo druk over maken.

De voorzitter: De heer Hoedemaeker.

De heer Hoedemaeker (D66): Ja, dank u. Ik vind het ook een mooi bestemmingsplan en we gaan het ook steunen. Over het amendement van ROSA hebben wij inderdaad dezelfde bedenkingen als dat mijnheer Tuijn van de PvdA heeft gemeld. Daar wou ik eigenlijk nog aan toevoegen dat het dan ook wel een beetje ongelijkheid creëert, omdat je nu in een nieuwe wijk dat soort regeltjes gaat opleggen en inderdaad op punten in andere wijken waar de situatie wat klimaatadaptatie betreft veel nijpender is, dat je daar dan niet handhavend gaat optreden of kan optreden. Waar ik wel voorstander van zou zijn is dat de nieuwe bewoners daar uitgebreider informatiemateriaal krijgen over klimaatadaptatie, ontwatering en dat ze daarin hun eigen keuze kunnen maken.

De voorzitter: Mevrouw Neefjes.

Mevrouw Neefjes-IJfs (CU): Ja, wij hebben dit amendement mee ingediend omdat, juist omdat dit een nieuwe wijk is waar we nu eindelijk een keer in een bestemmingsplan dit zouden kunnen regelen als raad. Mensen weten waar ze aan toe zijn als ze daar dus een huis gaan kopen en het is niet alleen, gaat niet alleen om

hittestress en dergelijke. Ik denk ook aan biodiversiteit die heel belangrijk is. Ik zou dit ook misschien kunnen zien als een soort experiment wat we aangaan om te kijken of dit werkt.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Dank, voorzitter. Ja, een ding in een bestemmingsplan plaatsen dat kan geen experiment zijn want je gaat iets, je creëert een situatie waar mensen last van kunnen krijgen, dan moet je het gaan herstellen wat niet kan. Wij vinden de intentie heel begrijpelijk en zullen dat ook steunen om mensen te verleiden, maar wij gaan niet akkoord om dit in een bestemmingsplan te plaatsen.

De voorzitter: De heer Kerkhoven.

De heer Kerkhoven (DZ): Dank u wel, voorzitter. Democratisch Zaanstad zal voor dit raadsvoorstel stemmen. Definitief niet stemmen wij voor wat voor ons ligt van een aantal partijen. Dit is echt de betutteling ten top, ik heb het al meerdere collega's horen zeggen. De klimaathysterie die begint zich echt nu hier ook te bewegen in deze raad. Ik vind het echt te gek voor woorden dus we zullen zeker deze betutteling ver van ons werpen. Voor de rest hebben wij ook in Zaanstad Beraad ons kritisch uitgelaten over de biomassacentrale want het warmtenet moet gevoed worden, volgens onze informatie, door die biomassacentrale en ik heb u ook... Ja, u kunt misschien nee schudden maar dan wil ik graag weten waarom niet, wethouder. Maar onze informatie is zo dat er geen natuurvergunning is en wordt afgegeven. Dat betekent dat die hele biomassacentrale niet aan kan gaan. Ik ben erg benieuwd van de wethouder hoe zij denkt deze woningen daar te gaan verwarmen. Tot zover.

De voorzitter: De heer Hartog.

De heer Hartog (SP): Ja, voorzitter, even op de vorige sprekers. De heer Kerkhoven spreekt van klimaathysterie, de heer Wit spreekt van dat we mensen niet met allerlei dingen moeten belasten, maar ik lees even voor wat er staat bij het plan. Daar staat dat het Gouwpark op een duurzame wijze en toekomstbestendige wijze ontwikkeld wordt, dus dat is waar we mensen mee trekken. Dus het is logisch dat mensen die daarvoor kiezen daar ook wat voor willen doen en dit is een steuntje in de rug om dat voor elkaar te krijgen. Want wij weten ook dat, met operatie Steenbreek, mensen heel veel moeite hebben om van hun tuintje iets anders dan een parkeerplaats te maken soms. Dus dit is een bewustwording om hiervoor het idee van het park nog eens goed te benadrukken. Er is geen sprake van klimaathysterie of mensen ergens extra mee belasten want ze weten waar ze aan toe zijn.

De voorzitter: Wethouder Mutluer.

Mevrouw Mutluer (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Ik wil de raad erop attenderen dat zij zojuist het bestemmingsplan Zaanoevers Westzijde hebben goedgekeurd, 124 woningen. Als dit bestemmingsplan straks wordt goedgekeurd, ook, dan hebben we het ook nog eens over een extra 250 woningen. Ik benoem hem even, omdat wij echt met een nijpend woningtekort zitten. In dit plan hebben wij ook nog eens betaalbare woningen toegevoegd, 30% in de sociale sector waar ik ook wel weer trots op ben. Dat mag ook constant benoemd worden in mijn beleving, want de PAS zit niet in de weg. Sterker nog, er zijn geen zienswijzen ingediend behalve dat mensen willen weten wanneer ze het huis mogen kopen. Dat vind ik wel een hele belangrijke, maar dat laat onverlet de opmerkingen die door u zijn gemaakt. Namelijk dat je in het plan ook aandacht moet geven aan de stedenbouwkundige invulling van het plan, aan het groen, aan het klimaatadaptief bouwen, ik kom zo bij uw amendement. Maar het een en ander heeft wel geleid in onze

beleving als college tot een fraaie woonwijk ingebed in het groen. Nee, we gaan die mensen niet de kou laten, want er zijn natuurlijk wel wat opmerkingen geplaatst, ook technisch, over de biomassacentrale, want de woningbouw is niet afhankelijk van de biomassacentrale. Ze moeten wel volgens de wet gasloos worden gebouwd en ze voldoen aan de EPC-norm. Die is zelfs iets strenger dan wat landelijk wordt toegepast, namelijk 0,16. Mocht die biomassacentrale niet doorgaan vanwege de PAS dan moet er inderdaad voor die warmtevoorziening van de woningen een andere oplossing gevonden worden. Dat staat in theorie de vaststelling van dit bestemmingsplan niet in de weg, maar er zullen dus alternatieven moeten worden gevonden. Er wordt nu gedacht, en ik wil dat verder uitwerken en uitzoeken aan een aantal hulpcentrales die daarin kunnen voorzien, dus mensen gaan niet in de kou zitten. Dan even het amendement, want daar is wel het een en ander over gezegd en over gevraagd. Mijnheer Kuiper, het is een hele sympathieke amendement. Ook wel een terechte die in lijn is met de omgevingsvisie waar we naartoe gaan en waar we natuurinclusief en klimaatadaptief willen bouwen. Die zijn ook opgenomen straks in die nieuwe nota die u ook gaat vaststellen en u wil daar op vooruitlopen. Ik snap dat, ik snap dat. Maar volgens mij moeten we het ook goed doen. U heeft uw amendement met uw collega's geïnspireerd op een voorstel uit Haarlem. Die hebben het inmiddels aangepast. Ik wil het wel in overweging meegeven, zij zeggen nu: onderzoek in hoeverre in geval van nieuwbouw in bestemmingsplannen bij de bestemming bijvoorbeeld een tuin een bepaalde maximum percentage aan verharding kan worden opgenomen. Hij is aardig en het geeft ons wel de mogelijkheid om het een en ander uit te zoeken. Want ik kan hem opnemen in het bestemmingsplan. Ik krijg wel wat problemen met handhaving en het opnemen van een regel in een bestemmingsplan zonder enig onderzoek. Ja, dat kan, mochten daar bezwaren komen mogelijk in een beroep, niet overeind blijven. Ik ben zelf voorstander van het onderzoek, want op het moment dat je deze regel nu opneemt in het bestemmingsplan ben je meer met de achterkant bezig. Terwijl je aan de voorkant zou moeten beginnen door over dit onderwerp, wat volgens mij heel erg belangrijk is, met name ook met die hittestress, om over dat onderwerp te gaan praten, om beleid te formuleren. Want soms moet je verleiden, soms moet je stimuleren en soms moet je gewoon regels opleggen. Dat kan in een bestemmingsplan zijn, maar ik ben ook aan het nadenken of we dat eventueel in een contract, in een koopcontract kunnen opnemen. Dat zijn wel zaken die we graag mee willen nemen dus ik neem dat in overweging. U zou nog... Ik wil dat onderzoek graag doen om het een en ander uit te zoeken, want dit zal een heel belangrijke rol spelen in heel veel bestemmingsplannen de komende tijd.

De voorzitter: De heer Kuiper.

De heer Kuiper (ROSA): Ja, voorzitter. Ik dank de wethouder voor het begrip en voor de toezeggingen die ze heeft gedaan. Alleen als ik het nu anders zou verwoorden dan wordt het een motie en dit is een amendement, dus dat is technisch een beetje lastig. Ik vind het jammer dat een aantal mensen hier in de raad last hebben van koudwatervrees. Of misschien juist niet genoeg koudwatervrees, want er komt een hoop koud water aan. Betutteling, dat hebben ze ongetwijfeld ook over rieten daken in binnensteden en gelukkig zijn we daarvan afgestapt na een aantal enorme branden. Het is de toekomst, dames en heren, die het nu niet ziet zitten en dit is de eerste keer dat we het proberen daarom laat ik hem ook staan. Ik wil graag kijken hoe de verhoudingen liggen. Ik vraag nog één keer aan de Partij van de Arbeid of ik goed begrepen heb dat als ze de percentages iets verlagen dat ze voor gaan stemmen, want dat is voor ons wel belangrijk want misschien passen we dat aan.

De voorzitter: Heel kort, reactie van de heer Tuijn.

De heer Tuijn (PvdA): Als u er 50 van maakt stemmen we voor.

De heer Kuyper (ROSA): 50-50. Dan stel ik de griffie voor dat we de percentages in het amendement veranderen in 50-50. Ik kijk even naar mijn... Het is een eerste stap en daar ben ik heel tevreden mee.

De voorzitter: Dus het amendement wordt gewijzigd in 50. De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter. Ik heb wel een vraag aan de wethouder, want die koehandel vind ik eigenlijk een beetje bijzonder. Want 50 is ook veel, maar ik begrijp dat Parteon ook woningen daar heeft en die moet gaan verhuren. Parteon heeft een eigen tuinenbeleid en die zorgen ervoor dat mensen hun tuin als tuin gebruiken en die motiveren mensen ook om te zorgen dat ze iets doen aan klimaatadaptatie en dat is belangrijk. En die zeggen: nou 80-20, dat zou een hele goede verhouding moeten zijn. Dat doen bijna alle woningcorporaties. Ik ben wel benieuwd, wethouder, als u dit opneemt in het bestemmingsplan, ook die 50-50 hoe juridisch houdbaar dat is. Want ik kan vertellen vanuit mijn ervaring in het veld dat zaken over tuinen over het algemeen niet gewonnen worden door woningcorporaties.

De voorzitter: Goed, duidelijk punt. De heer Kuyper had een korte interruptie daarop.

De heer Kuyper (ROSA): Ja, een hele korte interruptie. Waar Parteon gaat zitten is de bestemming erf. We hebben het over de bestemming tuin, dat is alleen langs de sloot waar de dure huizen komen.

De voorzitter: Reactie van de wethouder.

Mevrouw Mutluer (wethouder): Dat kan ik beamen. De bestemming tuin is van de gemeente, maar dat laat onverlet ook de kritische kanttekeningen die ik hier heb gemaakt, maar wel een handreiking om hier wel werk van te maken, want dat is inderdaad de toekomst.

De voorzitter: Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer (Liberaal Zaanstad): Dit neigt bijna naar onverantwoord omgaan en toch je zin doordrammen. Ik zei het net al, Rupsje Nooitgenoeg. De wethouder doet een hartstikke mooie toezegging in het kader van de Omgevingsvisie om daar degen met elkaar naar te kijken en het is gewoon echt nooit genoeg.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit (CDA): Dank, voorzitter. Wat ik nu hoor wordt het heel ingewikkeld als we het ook gaan hebben over bestemming erf en bestemming tuin en tuin is een strookje. Dit gaat echt de verkeerde kant op. Ik ben tevreden met uw voorstel van, laten we denken over een koopcontract. Maar dit wordt echt een heilloze weg.

De voorzitter: Goed. Wij gaan over tot stemming. Wij beginnen met het aangepast amendement 50-50, Groene tuinen, Gouwpark van ROSA en anderen. Wie is daar voor? SP, ROSA, DENK, GroenLinks, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, Partij van de Arbeid. En daarmee verworpen. Dan gaan wij over naar het raadsbesluit met bestemmingspark Gouwpark zelf. Wie is daar tegen? Niemand. Dan is het unaniem aanvaard.

16. Verordening Speelautomaathallen gemeente Zaanstad 2019

De voorzitter: Dan gaan we snel door onder voorzitterschap van de heer Ruud Pauw naar het raadsbesluit Verordening speelautomatenhallen Zaanstad 2019.

Voorzitter wissel

De voorzitter (De heer Pauw): Daarvoor ligt een motie ingediend door Liberaal Zaanstad en de POV. Die zegt feitelijk, die vraagt eigenlijk om uitstel van dit raadsbesluit, dus het lijkt me heel verstandig om dat eerst in stemming te brengen. Maar ik geef uiteraard de indieners eerst de gelegenheid om dat nader toe te lichten. Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u voorzitter. Ik ben even in twijfel of we het debat erover gaan voeren of dat u eerst in stemming wil brengen of we het van de agenda halen. Dus die... Ja, maar ik vraag me af wat...

De voorzitter: Ik heb begrepen dat we het eerst in stemming moeten brengen, want er wordt nu getwijfeld hierover, dus ik krijg verkeerde informatie hier. Maar het lijkt mij verstandig om het gewoon eerst in stemming te brengen, want dan hoeven we het debat niet te voeren.

De heer Van der Laan (POV): Ik zou toch wel een kleine toelichting willen geven waarom we deze motie hebben ingediend.

De voorzitter: Ik ga eerst even overleggen met de griffie. Moment. Nu is het helder, ik bedoel wat ik voorstelde. De motie daar gaan we het nu in de eerste instantie over hebben. Ik geef jullie de gelegenheid om het in ieder geval nader toe te lichten. Uiteraard kunnen dan de andere partijen daar ook op reageren, dat is logisch en daarna breng ik hem in stemming. Wordt die aangenomen dan is dit onderwerp klaar, wordt die niet aangenomen dan gaan we verder met het debat over de andere amendementen die ook zijn ingediend. Mevrouw De Boer, gaat uw gang.

Mevrouw De Boer (Liberaal Zaanstad): Duidelijk voorzitter, dank u wel. Liberaal Zaanstad heeft een motie ingediend om inderdaad het onderwerp van de agenda af te halen en terug te komen met een nieuw voorstel gebaseerd op kwaliteitscriteria. En dat kunnen we wel wat nader toelichten. Want de vraag is in hoeverre loting zich verhoudt tot de doelstellingen in de wet op de kansspelen. Daar hebben we tijdens Zaanstad Beraad over gehad. Het gaat over hoe voorkom je verslaving, wat doe je eraan, er zit een openbaar en veiligheidsvraagstuk aan. Daar kan ik nog heel wat over zeggen, maar waar het over gaat is dat een aantal advocaten, waaronder ook het laatste advies van de SWDV Advocaten stellen dat een keuze is, loting of kwaliteit. De vorige keer hebben we in het Zaanstad Beraad eigenlijk te horen gekregen dat loting vanwege eerdere uitspraken zou moeten. Dat is niet aan de orde en in dat geval denken we, doe het degelijk, doe het op basis van kwaliteit. Dit is geen onderwerp waar we lichtzinnig mee om moeten gaan en op basis van loting moeten doen. Even tot zover.

De voorzitter: Wilt u daar nog iets aan toevoegen, de heer Van der Laan?

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter. Wat mij betreft mogen we erover stemmen.

De voorzitter: Mevrouw Van Dalen, ROSA.

Mevrouw Van Dalen (ROSA): Ja, voorzitter. Ik heb een aantal vragen hierover. We hebben het steeds over kwaliteit, maar wordt er dan enkel een preventief verslavingsbeleid genoemd of heeft u het ook over de inrichting van het etablissement? Ik vind het nogal een vaag begrip. Verder vraag ik mij af hoe er kwalitatief kan worden getoetst? Ik zou wel willen weten of dat überhaupt mogelijk is en dat is dan meer een vraag aan

de portefeuillehouder. Ik geloof eerlijk gezegd niet in zo een papieren werkelijkheid die we ook weleens bij aanbestedingen zien waarin organisaties op papier vertellen hoe goed ze het gaan doen. Tegelijkertijd natuurlijk, hoe houden we dan ook de markt open voor nieuwe ondernemers. Vinden we als ondernemerspartij heel belangrijk.

De voorzitter: Mevrouw De Boer, Liberaal Zaanstad.

Mevrouw De Boer (Liberaal Zaanstad): Zei u nou ondernemerspartij? Nou, goed. U vraagt over kwaliteitscriteria. Daar zijn deskundigen voor, er zijn kwaliteitsmatrixen te maken, dus het voorstel van de motie, werkt dat dan gedegen uit. Wij kunnen daar hier nu van alles van vinden, maar wij zijn geen deskundigen dus dat is ook de vraag. En dat kan. Er zijn veel meer vergunningen die verleend worden op basis van kwaliteitscriteria.

De voorzitter: De heer Van der Laan, POV.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter. Ik wil er toch één ding over zeggen, want alle reacties die er gekomen zijn, ook van degenen waar het eigenlijk over gaat, waar we over gaan besluiten of ze na 15 jaar wel of geen vergunning meer krijgen in Zaanstad, weer wil laten weten dat de grond waarop ze dit hebben getoetst en waarop we nu bezig zijn dat die de daadwerkelijke grond daarvoor ontbreekt. En waar wij ons een beetje zorgen over maken is dat als we dit vanavond gaan vaststellen... We zijn eigenlijk al tegen dit besluit. Ik wil wel uitgezocht hebben in hoeverre gaat dit besluit stand houden, want ik denk dat we binnen no time, als ik de advocaten gelezen heb, bij de rechtbank zitten dat dit aangevochten wordt. Aangezien we willen proberen minder juridificeren is het voorstel om dan dit terug te nemen, dus van de agenda te halen, en te komen met die onderbouwing. Want ik vind de uitspraken van de advocaten en de uitspraak van onze ambtenaren echt lijnrecht tegenover elkaar staan.

De voorzitter: Maar dat is net ook verteld.

De heer Van der Laan (POV): Dat is een beetje waar het over gaat en die kwaliteit die geleverd moet worden, dat is maar een toets. Dat is waarom we het eraf willen hebben.

De voorzitter: De heer Rienstra, VVD.

De heer Rienstra (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Ik reageer even op mevrouw Van Dalen, want ik kreeg het idee dat nu toch wel gedebatteerd ging worden terwijl we eigenlijk... Gaan we er wel of niet over debatteren? Dus dat was een van mijn opmerkingen.

De voorzitter: Het gaat niet alleen over deze motie. Ik geef het woord aan de portefeuillehouder.

De heer Hamming (portefeuillehouder): Ja, we hebben dit ook gewisseld in het Zaanstad Beraad. Daar hebben uitdrukkelijk aangegeven dat je kan kiezen voor verschillende systemen. Waar het om gaat, we zijn door de uitspraak van de Raad van State gedwongen om schaarse vergunningen uit te geven en dat kan je op verschillende manieren doen. Dat kan je doen door te beginnen met kwaliteitscriteria bovenop, er is hele strenge landelijke wetgeving als het gaat om de kansen- en spelautoriteiten en om de wetgeving daarop. U kunt daar bovenop nog extra lokale, we hebben het er net ook al over gehad, regeltjes doen. Maar die wetgeving in Nederland op een kansspel is enorm scherp. De lat ligt hoog, je moet aan heel veel eisen voldoen wil je voldoen aan een behoorlijke kwaliteit. Zelfde geldt voor Bibob, er moeten allerlei procedures doorlopen

en men moet voldoen aan heel veel eisen die wettelijk zijn vastgesteld voordat je hier sowieso je zaak kan beginnen. Dus wij denken dat dat voldoende is, dat die landelijke wetgeving volstaat en als je lokaal nog allerlei kwaliteitscriteria gaat toevoegen dan betekent dat dat mensen inderdaad, en zo is in het verleden ook gebeurd, dat bedrijven doen of ze aan allerlei kwaliteitsnormen voldoen dat het amper te controleren is. Dat het leidt tot allerlei juridische procedures, dat is door heel het land zo, terwijl je niet weet wat je krijgt. Wij denken dat je moet vasthouden aan de wettelijke normen die er zijn vastgelegd. Ook als het gaat om verslavingsbeleid zijn er hele strakke regels waar men aan moet voldoen als ondernemer om sowieso zo een bedrijf te kunnen beginnen. En dan is het veel eerlijker, ook voor nieuwe ondernemers die op deze manier ook kansrijker zijn. Erg scherp voor nieuwe ondernemers. Je moet uiteindelijk voldoen aan strengere regelgeving, maar wel nadat er een loting heeft plaats gevonden. Dat is een expliciete keuze die we aan u voorleggen.

De voorzitter: Zullen we overgaan tot stemming over de motie van Liberaal Zaanstad en de Partij voor Ouderen en Veiligheid? Ja. Dat is de motie Vergunningverlening op basis van kwaliteitscriteria. Wie is daar voor? Dat is Liberaal Zaanstad, dat is Democratisch Zaanstad, dat is de POV en dat is de SP. Dat is verworpen. We gaan verder met het debat. Wie mag ik het woord geven? De heer Rienstra, VVD.

De heer Rienstra (VVD): Dank u wel, voorzitter. De uitspraak van de Raad van State die is echt duidelijk. Nieuwe speelautomaatexploitanten die moeten de mogelijkheid worden geboden om op de markt te komen. De VVD die ondersteunt echter ook het schaarste beleid op dit gebied. Bij een vrije markt hoort een goede marktmeester, aldus een liberaal beginsel. In dit geval is de gemeente Zaanstad marktmeester. De huidige exploitanten heb ik de kwaliteit hoog in hun vaandel staan. En deze kwaliteit zal ook bij eventuele toekomstige exploitanten onontbeerlijk zijn. De VVD wil daarom ook voordat een loting plaatsvindt alle toetsingen en de benodigde documenten aangeleverd en beoordeeld zijn. Dit zal naar verwachting minder serieuze nieuwe spelers en potentiële malafide ondernemingen weerhouden om zich in te schrijven. Door middel van ons ingediende amendement wordt dit bewerkstelligd. Het amendement van de PVV waar mijn collega Van Haasen straks ongetwijfeld wat over vindt, vinden wij ook een hele goede aanvulling en die zullen wij ondersteunen. Tot zover mijn bijdrage.

De voorzitter: Maar u bent nog niet klaar, want er is een interruptie van de heer Wit, CDA.

De heer Wit (CDA): Ja, dank u. Als ik het goed begrijp dan wilt u alle kandidaten, stel dat er 10 geïnteresseerd zijn wilt u alle stukken laten indienen zonder dat ze een kans hebben om de opdracht te krijgen. Het ging net over aanbesteden, dat is om administratieve last te verlichten, daar is de VVD ook voor. Gaat alleen de winnende partij, wordt gedwongen om de stukken te overhandigen en de rest hoeft dat dan niet. Maar u vraagt dus aan iedereen om dat te doen. Dat is niet echt des VVD's.

De voorzitter: De heer Rienstra.

De heer Rienstra (VVD): Dat is wel des VVD's, want zoals ik zei: wij willen juist dat potentieel malafide ondernemingen niet op de markt komen en ook niet gaan meedoen. En ze zullen afgeschrikt worden door het feit dat ze inderdaad alles zullen moeten doen. De exploitanten die wij op het ogenblik hier hebben zijn zeer kwalitatief en hebben een zeer hoog niveau. Die zullen zonder meer hieraan gaan beantwoorden en er zullen een aantal inderdaad daar heel veel moeite mee hebben en die hebben dan wat ons betreft pech gehad. Ja, dat klopt.

De voorzitter: Interruptie, de heer Van der Laan, POV.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter. Ik heb wel een vraag aan de VVD, want nu gaan we zeggen: u krijgt een vergunning voor 15 jaar en daarna bent u de Sjaak. Want dan komt uw naam in een grote bak met een bolletje en dan gaan we kijken of u daarna nog wel door kan. En het risico wat je daarmee loopt is dat je een bedrijf binnen haalt wat misschien ook net op de markt is. Maar waar je ook zelfs nog kans loopt dat je de ondermijning aan de achterkant binnenhaalt. We hebben nu bedrijven hier zitten die willen investeren. Er werken mensen in die casino's die hier in Zaanstad wonen. Dus u vindt het als liberaal, waar u altijd zegt dat u de ondernemingspartij bent, prima om na 15 jaar tegen zo een onderneming te zeggen: bedankt voor je investeringen, tot ziens. Ik vind dat zeer apart.

De voorzitter: De heer Rienstra. Even een opmerking, houd het een beetje kort graag.

De heer Rienstra (VVD): Ik zal het heel kort houden. De Raad van State heeft gewoon duidelijk gemaakt, er moet plaats zijn om nieuwe ondernemers de kans te geven om op de markt te komen. Daar stellen wij een hele grote kwaliteitseis aan. Wat wij willen voorkomen is dat daar, vandaar dat we ook het schaarste beleid steunen. Dit moet niet een soort Zaan Vegas gaan worden dat straks de hele grachten vol met casino's staan, dus vandaar.

De voorzitter: De heer Van Haasen geef ik nu het woord, PVV. Ik hoop op wat andere gezichtspunten. Er zijn natuurlijk ook nog andere onderwerpen die bij dit onderwerp een rol spelen.

De heer Van Haasen (PVV): In principe zouden wij ook gewoon op kwaliteit kiezen en de huidige exploitanten voldoen daar uitstekend aan. Wij waren van te voren al bang dat het voorstel van LZ en de POV het niet zou halen, vandaar dat wij een amendement hebben ingediend. Maar wat ik begrijp dat er in het hele land is schaarste, hoe kan het dan dat Zaanstad als enigste overweegt om met loting een vergunning uit te gaan geven? Dat vind ik wel heel interessant.

De voorzitter: Mevrouw Van Dalen, ROSA.

Mevrouw Van Dalen (ROSA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb zo nog mijn eigen bijdrage, maar eerst even een interruptie op...

De voorzitter: Dan geef ik eerst de heer Van der Laan het woord, want die stak ook zijn vinger omhoog weer als interruptie.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, als het zo is dat we dit af gaan raffelen snel omdat we nog veel meer moeten doen dan verzoek ik gewoon echt om 23.00 uur, ordevoorstel...

De voorzitter: Ik houd van een goed debat en...

De heer Van der Laan (POV): Ja, maar iedereen moet het kort houden en dan is het niet meer inhoudelijk. Dat vind ik een beetje bijzonder hoor.

De voorzitter: Ik bedoel, je kan ook in herhaling vallen en als ik dat constateer dan geef ik dat wel aan, maar tot nu toe doet u het voortreffelijk.

De heer Van der Laan (POV): Dank u wel voor het compliment, voorzitter. U ook.

De voorzitter: Ik heb geen hoed maar ik geef hem af. De heer Rienstra, nog één vraag. De enige die dit doet is Zaanstad. Wat nu dat het risico is dat ze diegene die ondernemers kan zeggen: ja, maar dat willen we niet. Dan gaan we lekker weg uit Zaanstad, gaan we hier niet meer investeren, dan gaan we naar gemeentes waar het niet dit beleid is bijvoorbeeld... Kijk, in Oostzaan, daar staat ook zo een ding. Dan raak je je ondernemers kwijt uit de Zaanstreek. Dat vind ik een risico, want mensen zeggen dan: ja, maar Zaanstad die laten we links liggen. Dat wilt u toch niet of wel?

De voorzitter: Mevrouw Van Dalen en daarna mag de heer Rienstra even op beide antwoorden. Ook een interruptie. Kort graag.

Mevrouw Van Dalen (ROSA): Ja, een interruptie. Ik ben een beetje verward, want u stelt voor alsof de procedure van toetsing ook daadwerkelijk anders wordt op het moment dat wij mensen vooraf vragen om alles te overleggen in plaats van achteraf nadat ze zijn uitgekozen. Volgens mij is dat niet zo. Volgens mij vragen wij exact hetzelfde en dat is een flinke papieren procedure met Bibob en preventiebeleiden die allemaal moeten worden overlegd. Ik wou dat wel even uit de wereld helpen. Klopt dat wat ik zeg dat de procedure zoals u voorstelt gewoon exact hetzelfde is alleen het moment van afname niet?

De voorzitter: De heer Rienstra.

De heer Rienstra (VVD): Wij zeggen heel duidelijk: deze procedure moet voor de voorgestelde loting geschieden. Ik ben ervan overtuigd dat dan heel wat minder malafide bedrijven zich twee keer zullen bedenken of ze zich wel of niet zullen inschrijven hiervoor. En dat alleen de kwalitatief goede bedrijven die daar doorheen komen wel een kans maken om hierdoor te gaan. Ik ben het inderdaad eens, het is als je 15 jaar hier al heel goed een casino runt is dat heel zuur als dat niet gebeurt, maar dat is een gevolg van het schaarstebeleid wat we hebben en een gevolg van de uitspraak van de Raad van State. Daar zou ik het graag bij willen houden.

De voorzitter: Mevrouw De Boer, Liberaal Zaanstad.

Mevrouw De Boer (Liberaal Zaanstad): Ja, dank u voorzitter. Dank aan de heer Van Haasen die een heel belangrijk punt aanbrengt, namelijk Zaanstad is dan de enige die het doet op basis van loting. Daar zit een reden achter dat de meesten kiezen, zeker wat dit betreft, voor kwaliteit, want daar gaat het uiteindelijk om. Ik vraag me ook oprecht af waarom de VVD als ondernemingspartij die ze zeggen dat ze zijn, niet voor de motie hebben gestemd en nu een raar amendement met alleen, de heer Wit zei het al, extra belast alleen maar de ondernemingen die we hebben. Plus u stelt de Raad van State dat die daar uitspraken over hebben gedaan en daar hebben we ons aan te houden. Tegelijkertijd heeft de Raad van State en ik lees het even voor, ook gezegd dat investeringen op het gebied van verslavingspreventie achterwege blijven als de vergunning voor een relatief korte duur is en daar hoor ik u ook niet over. Dus hoezo ondernemersvriendelijk?

De voorzitter: De heer Rienstra.

De heer Rienstra (VVD): Ja, ik denk dat Liberaal Zaanstad toch de liberale beginselen nog eens een keer moet nakijken. Bij vrije markt hoort een marktmeester en daar horen dit soort regels bij. Meer hoeft ik er denk ik niet over te zeggen, denk ik.

De voorzitter: De heer Van Haasen, PVV.

De heer Van Haasen (PVV): Ik wil, als we het dan toch over zakelijke dingen hebben, het toch wel even hebben over goodwill. Als je dus een bedrijf voert en je doet je stinkende best en je klanten belonen je daarvoor en je bouwt een goed degelijk bedrijf op, dan bouw je goodwill op. Die goodwill vertegenwoordigen financiële waarde. Die financiële waarde die wordt dus door dit systeem van verloting na 15 jaar in de kliko gegooid, want zo simpel is het gewoon. Of als het in Delft zou zijn in de ondergrondse container, maar dat terzijde.

De voorzitter: De portefeuillehouder, de heer Hamming.

De heer Hamming (portefeuillehouder): Toch nog één misverstand uit de wereld helpen. Wij hebben in samenspraak met de branche die periode tot 15 jaar gebracht, juist ook op verzoek van de branche omdat ze daarmee een investering doen die ze ook kunnen terug verdienen. En een schaarste vergunning, dat is uitspraak van de Raad van State, betekent dat je daarna opnieuw vergunningen moet uitgeven. Dat kan via verschillende criteria, dat kan via kwaliteitscriteria die je lokaal boven op de wetgeving doet waarvan wij zeggen: ja, dat leidt tot onnodige procedures en je maakt het heel ingewikkeld, waardoor je de kwaliteit, is ook gebleken in het land, niet verhoogt of je doet het via loting. Een van beide zal het wel moeten worden, want het is een schaarste vergunning en je kan niet zeggen van: we hebben in deze stad maar twee van die voorzieningen, dan moet het een schaarste vergunning zijn. Dat betekent dat na een bepaalde periode je opnieuw die vergunning moet uitgeven. Wij denken dat 15 jaar met de branche overigens dan een hele mooie periode is om goed geld te verdienen en dat is de branche zeer met ons eens. Dat is ook gebleken in het gesprek wat ik met hen heb gehad.

De voorzitter: Ik denk dat er een aantal interrupties zijn. Interruptie of bijdrage? Bijdrage. Wel wat laat, want ik heb net de portefeuillehouder het woord gegeven. De heer Van Haasen, interruptie?

De heer Van Haasen (PVV): Nou, ik wil er nog op wijzen dat ik zelf ook nog een amendement heb in dit dossier, daarom sta ik hier nog eigenlijk.

De voorzitter: U wil ook nog een bijdrage leveren? Dan is mevrouw De Boer met een interruptie aan de beurt.

Mevrouw De Boer (Liberaal Zaanstad): Ja, ik begrijp de portefeuillehouder niet helemaal. De verdediging, het memo wat u heeft geschreven dat spreekt ook, het advocaatadvies spreekt dat ook weer wat tegen. Ik snap niet, we hebben zoveel vragen hier, het is bijna 23.00 uur, waarom is zo onwijs dit punt verdedigt? En ik hoor niet het punt dat we zeggen, loting hoe kan dat bijdragen aan kwaliteit? U verschuilt zich heel erg achter juridische standpunten, terwijl daar vanuit advocaatadvies toch echt anders daar gekeken kan worden. U zegt ook: met de branche is afgesproken 15 jaar. Nou, wij horen daar ook echt andere geluiden over.

De heer Hamming (portefeuillehouder): Nou weet ik niet wie u heeft gesproken maar in ieder geval niet de branche die hier actief is in deze stad. Dit is een goed voorbereid voorstel waar we een aantal maanden hard aan hebben gewerkt, waar ik zeer in geloof en waar ik dat dan ook verdedig. Zo hoort ook, vind ik, een portefeuillehouder er te staan voor het beleid wat die hier inbrengt en dat doe ik. Ik ben er echt van overtuigd dat dit de goede weg is die we opgaan. Dat hebben we overigens ook gedaan bij de coffeeshops, dat hebben we ook bij andere branches gedaan met schaarse vergunningen. En wij denken dat dit ook consistent beleid is waardoor we ook op een eerlijke manier nieuwe ondernemers de kans geven, maar wel onder voorwaartse kwaliteit leveren. Het amendement van de VVD dat is een mogelijkheid, het is een mogelijkheid op vooraf informatie aan te leveren. Weet wel dat dat dan extra bureaucratisch rompslomp met zich meebrengt voor ondernemers waarvan je eigenlijk zou zeggen: voor een aantal is het dus niet nodig, want een paar worden er geloot. Het voorstel wat wij hier doen is, na de loting lever je alles aan. Je weet dat je dan ook aan de Bibob

moet voldoen. Dus als het gaat om ondermijning, elke ondernemer die zich meldt wordt al gemeld: u moet door de Bibob kunnen komen. U moet voldoen aan de wet op de kansspelen, u moet voldoen aan alle eisen die zijn gesteld door de autoriteit. Als u daar niet aan voldoet levert u onvoldoende kwaliteit en komt u niet Zaanstad in. Dat is logisch. Dus in die zin denk ik dat het niet echt nodig is. Als u zegt: wij vinden dat toch prettig om juist ook extra drempel op te werpen dan is het een mogelijkheid. Weet wel dat het wat extra bureaucratie met zich meebrengt.

De voorzitter: Er zijn nog twee leden van de raad die nog een bijdrage willen leveren. Ik geef allereerst het woord aan mevrouw Van Dalen van ROSA en daarna aan de heer Van Haasen van de PVV.

Mevrouw Van Dalen (ROSA): Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben een extreem laat een amendement ingediend, onze excuses daarvoor, waarbij we een extra kwaliteitseis willen toevoegen, namelijk die van 21 jaar. Dat hebben wij de afgelopen, pak 'm beet, 20 jaar al in Zaanstad uitgevoerd. Dat staat ook in de oude verordening. 21 jaar als toegangleeftijd voor de bezoekers, eveneens een leeftijd die ook in Oostzaan en Wormer wordt gehanteerd, dus vandaar ons amendement. Daarnaast wou ik nog even kort een toelichting geven op de PVV motie die zo wordt, amendement ook trouwens die zo wordt toegelicht. Die kaarten wat ons betreft een heel goed probleem aan. Wij vinden het ergens alleen niet de oplossing die wordt aangedragen passend. We zijn bang dat er vooraf handel kan worden ontstaan in vergunningen. Maar we delen wel de angst voor het ondernemingsklimaat en mogelijke leegstand. Daar hebben we dan zelf wel weer oplossingen voor.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Wij hebben dus dit amendement ingediend omdat we dus bang waren dat het tot een loting zou komen. Wij vonden dat dit gat gedicht moest worden om het risico voor de ondernemers wat in te perken, want het is nu zo dat als bij Hommerson boven de parkeergarage instort, zoals het in Wormerveer is gebeurd. Die man mag een half jaar zijn pand niet in omdat het van de Veiligheidsraad niet mag, dan is die man zijn vergunning kwijt. Want die is verplicht volgens deze verordening, die mag niet langer als 12 weken geen handel drijven, om het zo maar even te zeggen, in zijn pand. Dus dat geldt voor brand, overlast met burens weet ik veel wat waarom, een reden waarom het pand tijdelijk gesloten moet worden door veiligheid of brand, wat ik dus net al zei, wateroverlast waar de halve raad zich hier erg druk om maakt. Dan raakt die man gewoon zijn vergunning kwijt en dan zit ie daar misschien pas één jaar. Die man heeft investeringen gedaan voor weet ik veel hoeveel geld. Als er na één jaar een calamiteit is dan wordt gewoon zijn vergunning nu ter loting gebracht. Dat vinden wij te gek voor woorden en daarom proberen wij met dit amendement het gat te dichten.

De voorzitter: Helder.

De heer Van Haasen (PVV): Het is zelfs zo, als ik graag hier een casino wil beginnen en ik geef een of andere idioot 1000 euro en die gooit een brandbom bij mijnheer naar binnen, dan mag ik meedingen aan een vergunning dus je haalt de ondermijning ook nog eens binnen als je dit niet indikt.

De voorzitter: De portefeuillehouder zal nog even kort antwoorden op deze twee inbrengen.

De heer Hamming (portefeuillehouder): Dit laatste punt, laten we eerlijk zijn als dat soort incidenten zich voordoen dan passen wij maatwerk toe. In die zin denk ik dat zo een wijziging in de regelgeving niet nodig is, ook omdat wij denken dat juridisch heel erg lastig houdbaar is om het op deze manier in te voeren. Ik zou

zeggen: het amendement is niet nodig om de situatie die de heer Van Haasen beschrijft gewoon op een goede manier op te lossen. Ik vind dat elke gemeente, en ik weet wel dat elke gemeente in dat soort situaties maatwerk levert, dat is één. Twee, als het gaat om de leeftijd. Ja, ik ben niet voor en dat is ook het voorstel. Wij willen ons houden aan de landelijke regelgeving en daarvan hebben we gezegd: die is voldoende, die zegt vanaf 18 jaar mag je gokken in Nederland. Je mag ook vanaf 18 jaar drinken, dus een extra regel om dat te verhogen tot 21 vinden wij niet aan de orde. Als u dat wil indienen dan zullen we dat volgen, maar wat ons betreft overbodig.

De voorzitter: De heer Van Haasen ten slotte nog kort.

De heer Van Haasen (PVV): Ik heb dit amendement ingediend. Dat heeft ongeveer 30 uur bij de juridische afdeling gelegen voordat het op het RIS geplaatst wordt. Dus ik neem aan dat het juridisch wel in orde is, dus ik wil hem gewoon in stemming brengen.

De voorzitter: Met uw welnemen gaan we dat nu doen. Als eerste is het amendement... Oh, de heer Wit, CDA.

De heer Wit (CDA): Ja, ik moet op tijd zijn anders mag ik niet meer een stemverklaring geven. Dank u. Wij hebben het amendement wat mevrouw Van Dalen net heeft toegelicht over de leeftijdsgrens mede ingediend. Dat is helaas niet meer verwerkt maar dat wilde ik nog even toevoegen. Dank u.

De voorzitter: We gaan over tot stemming. Allereerst het amendement Speelautomaten van de VVD. Wie is daar voor? Dat is uiteraard de VVD, de POV, de PVV, de Partij van de Arbeid en de Partij voor de Dieren. Verworpen. Gaan we verder naar, even kijken, het amendement Exploitatievergunning Speelautomatenhallen van de PVV. Stemverklaring, mevrouw Van Dalen.

Mevrouw Van Dalen (ROSA): Ja, dank u wel. De PVV kaart hier echt een heel belangrijke gat in de huidige verordening aan, om het zo maar te noemen. Nogmaals, wij herkennen echt dit probleem, we zijn het niet eens met de oplossing daarom zullen we niet voor stemmen. Maar we willen de portefeuillehouder wel echt vragen om hier aandacht voor te hebben, want dit kan zeer onwenselijke situaties creëren.

De voorzitter: We gaan erover stemmen. Wie is voor het amendement van de PVV? Dat is de PVV, dat is de POV, dat is de VVD, Democratisch Zaanstad, Liberaal Zaanstad. Meer, o, die zat achter de kathedraal, Partij voor de Dieren. Het amendement is verworpen. Gaan we naar het laatste amendement. Dan hebben we 21 toegangsleeftijd Speelautomatenhallen van ROSA. Wie is daar voor? Dat is CDA, SP, ROSA, PVV, DENK, Partij voor de Dieren en de ChristenUnie. Verworpen. Gaan we over naar het raadsbesluit. Wie is daar tegen? Dat is Liberaal Zaanstad, Democratisch Zaanstad, PVV, POV en SP. Is die aangenomen? Aangenomen. Gaan we naar het volgende onderwerp.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter.

Voorzitter wissel

De voorzitter (De heer Hamming): De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, onder verwijzing naar het reglement van orde van deze gemeenteraad en gezien de huidige volle agenda, verzoek ik u de regel die we hebben dat de gemeenteraad vergadert tot 23.00 uur te respecteren. En te kijken hoe we omgaan met wat er nog meer op de agenda staat

voor een andere keer. Ik vind het heel jammer, maar ik denk dat de agendacommissie toch ook iets beter dingen moet stroomlijnen. En dat is niet voor de eerste keer. Ik wil graag dat we stoppen met de vergadering.

De voorzitter: Wie is voor het ordevoorstel van de heer Van der Laan? Dat is CDA, de heer Pauw, POV, PVV, DENK, DZ, Liberaal Zaanstad en mevrouw Neefjes en de heer Pietersma en daarmee is de vergadering volgens mij...

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, dan vraag ik voor de honderdste keer af waarom we in godsnaam een reglement van orde hebben.

De voorzitter: Het voorstel is verworpen. Ja, luister. Ik wil graag in goede orde de vergadering leiden en dat betekent dus dat wat mij betreft, het was net uw verzoek om het Gouwpark nog te bespreken, dat kunnen we nu nog doen. Uh, sorry Fortuin. Dat nog bespreken we dat dan ook mensen voor zitten in de zaal. Dat kunnen wij nu nog doen. En dan kunnen we de andere punten in de agendacommissie bespreken, dat de volgende keer te bespreken. Als u dat niet wil dan kunnen we nu alleen nog maar overgaan tot de stemming, want er is nog een stemming die gestaakt is en daar zal u ieder geval nog een formulier van moeten invullen die kan worden uitgereikt. Mevrouw Schuttevaer.

Mevrouw Schuttevaer (ROSA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik wilde vragen om de motie over het 5G netwerk in ieder geval te behandelen, want die is... Maar die is...

17. Visie Gezondheid

De voorzitter: We komen volgende week gewoon weer te vergaderen en ik stel voor dat wij nu overgaan tot behandeling van het amendement (On)gezondheid, Visie Gezondheid. Wie wil daarover spreken? De heer Zoomermeijer. Die licht dat kort toe en vervolgens gaan wij kort dit onderwerp behandelen en dan gaan we naar Fortuinpark en daarna sluiten wij de vergadering na de stemming. De heer Zoomermeijer.

De heer Zoomermeijer (SP): Ja, ik vind het trouwens ook geen recht onderwerp als ik het nu kort moet doen. Dus dat ga ik dus ook niet doen. Het spijt me. Ik ga gewoon mijn betoog houden. En het is nogal rommelig.

De voorzitter: En ik wil graag dat u allemaal stilte betracht.

De heer Zoomermeijer (SP): Wat staat er in de Zaanse visie op gezondheid? Eigenlijk vooral dat mensen een gezonde keuze kunnen maken, maar is dat wel zo? Terecht wordt voorzichtig aangestipt dat sommige mensen, met name mensen die het niet zo breed hebben, soms geen gezonde keuzes kunnen maken. Mensen die arm zijn kunnen geen gezonde keuzes maken, bijvoorbeeld omdat de BTW op gezonde groenten en fruit is verhoogd die daardoor duurder zijn geworden. En als die mensen volgens ziek worden door het maken van slechte voedselkeuzes door slechte gewoontes of anderszins ziek te worden, kunnen ze niet naar de specialist of de apotheek omdat het eigen risico van de zorgverzekering zo hoog is. Tegelijkertijd liggen de winkels zo vol met ongezond voedsel, de keuze is reuze, dat doorgaans het veel goedkoper is dan gezond voedsel. En daarmee zijn we er nog niet. Deze Gezondheidsvisie is veel te druk bezig om de bal bij de inwoners te leggen. We proberen mensen te bewegen, als ze dat kunnen keuzes te maken tegen alle verleidingen die over hun heen komen, die hun op alle fronten belagen. En dan gaan wij als gemeente ook niet vrijuit. Wij vinden het bijvoorbeeld goed als cafetaria's een speelautomaat hebben. Er zijn nu twee vergunningen afgeven voor gokhallen, en dat hebben we vanavond nota bene besloten, waardoor er dus misschien in Zaanstreek en omgeving makkelijker is om naar een gokhal te gaan, wat fundamenteel ongezond is, dan om een boek te

lenen in de bibliotheek waarvan de bibliotheek immers zijn gesloten. Oftewel, wij hebben daar veel meer invloed op dan wij denken en minder voor de inwoners. Dat is wat de wet als amendement willen bereiken, dat we daar aandacht voor willen vragen dat zeker de helft van de gezondheid wordt bepaald door de leefomgeving. Dat hangt dus bijvoorbeeld af van externe factoren waar mensen geen invloed op hebben zoals luchtkwaliteit, bodemgesteldheid, geluidsoverlast en de kwaliteit van de woningen. De enige oplossing daarvoor is dat mensen gaan verhuizen. RTL nieuws deed onlangs een onderzoek en kwam tot de conclusie dat de Randstad, Zaanstad daarin voorop, qua luchtkwaliteit en geluidsoverlast behoort tot de meest vieze streken van heel Europa. Ze raden ons zelfs aan, RTL nieuws, om te verhuizen. Dat kunnen we toch niet willen? Daarom dienen we dit amendement in samen met GroenLinks en de Partij voor de Dieren om gedaan te krijgen dat er in de Gezondheidsvisie ook aandacht komt en pleidooi voor de omgevingsfactoren waarin mensen helemaal geen keuze hebben. Want we willen allemaal gezond zijn, zelfs als wij daar zelf als individu daar niets aan kunnen veranderen.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Ik vind het eigenlijk een teleurstellende visie Gezondheid. In de hele visie komt het drugsgebruik niet voor. In het kader voor het plan voor het wietexperiment, is het daarom daarbuiten gelaten of is drugsgebruik in eens gezond geworden? In het voorjaar zijn er twee moties ingediend tegen het gebruik van lachgas. Ik ben er terdege van bewust dat lachen gezond is, maar daarom doe ik dit ook veelvuldig, maar een richtlijn tegen het gebruik van lachgas had volgens de PVV niet misstaan in deze visie. Wij, Nederland, doen er alles aan om de prikkels voor jeugd ten aanzien van roken weg te nemen en aan de andere kant geven wij naar onze mening verkeerde signalen af om andere verslavende prikkels. Onze motie voor rookvrije speelplaatsen is ook erg onbelicht en is zoals een speld in de hooiberg bijna onvindbaar. Dat was het.

De voorzitter: Mevrouw Van Nieuwamerongen.

Mevrouw Van Nieuwamerongen (VVD): Dank u, voorzitter. In het beraad hadden wij al aangegeven dat we eigenlijk eigen verantwoordelijkheid als uitgangspunt missen. De wethouder heeft daar toen op gereageerd. Wij zullen hem voor nu steunen. Letten wel heel goed op bij de uitvoeringsagenda dat dat voldoende terug komt. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Dalen.

Mevrouw Van Dalen (ROSA): Ja, dank u wel voorzitter. De SP die kaart via de motie, en de PVV doet dat mondeling zo ook, onze zorg aan. De integratie van andere domeinen in deze Gezondheidsvisie. Hier hebben we eerder over gesproken. Met name op dit moment lijken de schimmelwoningen echt een heel groot gezondheidsrisico te zijn, trouwens. Wij hebben toegankelijkheid aangekaart, ook verslaving in het algemeen. We steunen de motie van de SP toch niet, omdat wij ook hebben gezegd de uitvoeringsagenda te bekijken, maar wij willen wel de portefeuillehouder vragen om op het moment dat er verschillende domeinen met elkaar in conflict zijn, en de Gezondheidsvisie daarin een rol speelt, dat ook die raad de keuzes wordt voorgelegd. Het kan niet zo zijn namelijk dat een portefeuille die misschien groter is, ook qua financiën dan doorslaggevend is, of die eerder in de besluitenlinie ligt, doorslaggevend mag zijn voor de keuzes die worden gemaakt. Dus ons verzoek aan de portefeuillehouder, ook wij wachten de uitvoeringsagenda af, volgen die kritisch. We willen vragen: mochten er moeilijke keuzes zijn of wij daarover worden geïnformeerd.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter. We zullen het amendement niet steunen. Er wordt gesproken over schimmel in huurwoningen en daar gaan wij niet over. Het enige advies wat wij de SP kunnen geven is iedereen die in zo een woning zit, stuur die onmiddellijk naar de huurcommissie en laat die een onderzoek doen, want dan kan je zelfs je huurprijs nog met ik weet niet hoeveel procent naar beneden brengen. Maar dan zet ook de corporatie onder druk en wij gaan er niet over. Dat lijkt me goed als dat in elk geval eens een keer geregeld wordt met die huurders dat ze die corporatie daar aansprakelijk voor maken. Daarom steunen we het amendement niet.

De voorzitter: Mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (PvdD): Het amendement steunen we natuurlijk wel, dat hebben we mede ingediend. Maar even over de visie. We kunnen ons ook wel vinden in een paar dingen die eerder genoemd zijn, dus ook die verslavingszorg en het lachgas. Dat kan misschien in de uitvoering worden meegenomen, maar we hebben nog iets anders. Dat hebben we al vaker benoemd. We hadden graag onze goedkeuring gegeven van deze mooie visie, maar we hebben dus een probleem met het punt dat vis gepromoot wordt als zijnde een gezond voedingsproduct. Ja, daar gaan we weer. Hier staan wij dus totaal niet achter, want zoals we een aantal keer hebben gemeld, de voedingsstoffen die worden aangegeven die je uit vis zou moeten halen die kun je ook in voldoende mate binnen krijgen door de consumptie van plantaardige alternatieven. Bovendien, vis is bijzonder dier- en milieuvriendelijk. Dank u.

De voorzitter: Wethouder Mutluer.

Mevrouw Mutluer (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Volgens mij, en ook de complimenten naar deze raad, hebben wij menigmaal bij elkaar gezeten om over de Gezondheidsvisie te praten. Ook een been op tafel gesprek, dus eigenlijk hebben we al een beetje de omgekeerde besluitvorming gedaan met deze visie. Sterker nog, we hebben 150 partners gesproken die ook hun mening hebben gegeven hoe zij naar de gezondheid kijken in deze stad. Want wie zich gezond voelt is gelukkiger en is beter in staat om mee te doen. En ja, niet voor iedere Zaankanter is goede gezondheid ook vanzelfsprekend. We zullen dus met meerdere portefeuillehouders, want ik ben maar de coördinerende wethouder...

De voorzitter: Interruptie, de heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): U merkt dat goed op dat we veelvuldig bij elkaar hebben gezeten en tijdens een van die bijeenkomsten hebben we dus ook motie ingebracht voor die rookvrije speeltuinen. U zei van: laat het nu liggen, dan nemen we dat mee in de Gezondheidsvisie. Ik kan het gewoon niet terug vinden, het staat er gewoon niet in. Met één klein lettertje staat speeltuinen genoemd, voor de rest helemaal niks. En dan nog over die moties van het lachgas, het had er gewoon in gehoord. Dat had er gewoon in gemoeten.

De voorzitter: Wethouder Mutluer.

Mevrouw Mutluer (wethouder): Volgens mij moeten wij een onderscheid maken tussen een visie en een uitvoeringsprogramma. Dat merkte ik ook in de discussie die we in de raad voerden. Het ging heel erg over uitvoering. En mijnheer Van Haasen, we gaan die motie meenemen in het uitvoeringsprogramma. Sterker nog, we gaan hem uitvoeren en dat geldt ook voor lachgas waarvan de burgemeester heeft gezegd: die nemen we mee. Dat geldt ook voor drugs en verslaving waarvan we van verslaving ook in het Zaanse Beraad hebben aangegeven: een deel die hoort ook bij de GGD. Je moet niet alles in een gezondheidsvisie willen regelen, maar wat we wel hebben gedaan zijn een zestal uitgangspunten genoemd waarbij we met name bij

volwassenen hebben gezegd: die willen nog wat te kiezen hebben. Maar als het gaat om kinderen dan moeten we daar veel sturend in zijn. Een gezonde school, een rookvrije gemeente of een rookvrije omgeving of een rookvrije speeltuin. Deze aspecten willen we ook in het uitvoeringsprogramma meenemen en dat gaan we ook doen. Ik heb u ook toegezegd dat ik voornemens ben, voordat dat uitvoeringsprogramma in de raad ter zienswijze wordt voorgelegd, dat we weer een been op tafel gesprek voeren. Niet alleen met jullie, maar ook met de partners in de stad om uiteindelijk... Want wij kunnen dit niet in ons eentje. Als wij een rookvrije voetbalveld willen, zullen we er ook goede afspraken met al die voetbalverenigingen moeten maken. Dus je zal in alle zaken in het onderwijsveld, de zorgpartners en alle andere burgers in de stad mee moeten nemen. Dan even het amendement wat is ingediend door partijen welke het uitgangspunt zes betreft. De gezonde inrichting van de stad is cruciaal. Ook daarvoor geldt, mijnheer Zoomermeijer, volgens mij maakt u een heel terecht punt. De fysieke ruimte die raakt iedereen en de fysieke leefomgeving waaronder het milieu en de openbare ruimte die hebben invloed op de gezondheid. Met andere woorden, dit is echt een onderdeel wat terug moet komen en terug gaat komen in het uitvoeringsprogramma en een aantal onderdelen gaan zelfs worden uitgewerkt in de milieubeleidsplannen. Ook daarover wil ik verder met u doorpraten. Ook in de uitvoering of het nou gaat om 5G, of het nou gaat om Schiphol of het nou gaat om luchtkwaliteit. Aspecten die straks een plek gaan krijgen in het uitvoeringsprogramma. Het enige wat wij als college aan u vragen is, we hebben in mijn beleving een mooie Gezondheidsvisie met zes uitgangspunten om uiteindelijk richting 240 te komen tot een gezonde stad in het kader van die positieve gezondheid. Die tot stand is gekomen met u en met partners en daarna gaan we uitvoeren. En laat alsjeblieft die twee niet door elkaar halen, want al die punten komen terug.

De voorzitter: Goed. Dank u wel. Gaan we over tot stemming. Amendement (On)gezondheid komt ook van buiten van de SP. Wie is daar voor? SP, DZ, GroenLinks, Partij voor de Dieren. Daarmee is die verworpen. Dan zijn we bij het raadsbesluit Visie Gezondheid. Wie is daar tegen? Partij voor de Dieren en de PVV zijn tegen, daarmee is die aangenomen.

18. Moties vreemd aan de orde over Sportpark Fortuin

De voorzitter: Dan gaan we als laatste agendapunt naar de moties vreemd aan de orde van sportpark Fortuin en het Stopzetten verhuizing de Kraaien. Wie wil daarover het woord? Mevrouw Mathkor heeft het woord.

Mevrouw Mathkor (GroenLinks): Dank u wel. Ik zal proberen heel hard en langzaam te praten, want ik heb begrepen dat van de mensen op de tribune dat ze anders nauwelijks iets verstaan. En dat is wel heel vervelend. Op zich denk ik dat deze motie heel duidelijk is, want wat is er aan de hand? De gemeenteraad heeft inderdaad bij meerderheid besloten dat de Kraaien naar het Fortuinveld zouden moeten verhuizen. Maar er is inmiddels zoals u allemaal weet, bestemmingsplan is vernietigd. Dat neemt nog op zijn minst twee jaar zoals de wethouder ook heeft toegegeven. En nadat die procedure is afgerond, als die wordt afgerond, en als die gunstig afgerond wordt, dan is er nog weer een heel onderzoeksperiode en maar drie maanden dat het sportperk kan worden aangelegd. Dat betekent al met al een vertraging van misschien wel, als ik het op zijn kortst zeg, van minstens vier jaar en waarschijnlijk langer en dat nog met dan de bijbehorende kosten die daarbij komen. Dus wat wij vragen is heel simpel. Wij willen graag dat het college in gesprek gaat met de Kraaien en gaat kijken naar een alternatieve locatie of eventueel aanpassingen op de huidige locatie, want die huidige locatie is zoals wij ook heel lang begrepen hebben, hoognodig aan vervanging toe en krijgen waarschijnlijk ook geen vergunning om daar nog op te spelen. Wat er daarna met het Fortuinveld komt, daar hebben onze collega's van de SP een motie over ingediend. Die laat ik daar graag het woord over.

De heer Van Braam (SP): Alle partijen en personen hoe je met bewoners omgaat en je ze serieus moet nemen. Hetzelfde gebeurt er nu met de bewoners wonend aan het Fortuinveld. Wij, de raad, vinden al met al onze inwoners door de gemeente niet gewenst. Maar deze raad doet het zelf ook. Door dit raadsbesluit...inwoners en kostte dit veel energie. De Raad van State heeft op 11 september het bestemmingsplan Sportpark Het Fortuin vernietigd. Hierdoor komt het hele plan op de schop. Ook voor hockeyvereniging de Kraaien is dit geen goede situatie. Dit geeft alle partijen alleen maar onzekerheid en onduidelijkheid. De geschatte verhuizing van de Kraaien gaat ongeveer zes miljoen kosten, maar door de uitspraak van de Raad van State gaan deze kosten oplopen. Met de motie, Stopzetten verhuizen van de Kraaien naar het Fortuinveld, geven we duidelijkheid aan alle partijen en laten we ze niet nog jaren in onzekerheid zitten. Omdat het onmogelijk is om nog een sportpark in de omgeving van de Natura 2000-gebied te vestigen vragen wij dit bijzondere stuk Fortuinveld te bestemmen als natuur. Doordat de natuur hier zijn gang kan gaan blijft het zich ontwikkelen en spontaan ontstaat er iets heel bijzonders in de Zaanstreek, natuur waar we zuinig op moeten zijn. Daarom roepen wij op in onze motie om het natuurlijk gegroeide bosperceel te bestemmen als natuurgebied.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, voorzitter. Het lijkt me bijzonder om dat nu te doen. Dan moet je opnieuw een procedure doorlopen dus dat lijkt me heel apart. Ik heb begrepen dat het bestemmingsplan on hold is gezet door de PAS. Aan mijnheer Remkes is de opdracht gegeven om te komen met een oplossing en van de week hoor ik mensen zeggen dat het CO2-gehalte in het aantal mol wordt uitgedrukt volgens mij. Waarbij er gekeken wordt, waarom zitten wij op volgens mij iets van 0.1, België op 3 en Duitsland op 7. Dus daar wordt nu naar gekeken omdat die Europese regelgeving een beetje apart is. Dus het zou zomaar kunnen zijn dat eind september, de 30^e is op een maandag, echt wel een besluit ligt waardoor blijkt dat het gewoon door kan gaan. Dus het risico om nu te zeggen: we gaan dat nu helemaal natuur maken. Ik weet niet mijnheer Van Braam, volgens mij zit u ook al een tijdje in deze raad, maar we hebben echt een behoorlijke discussie gevoerd jarenlang over wat we met name ermee gingen doen. En volgens mij was het op voordracht van mijnheer De Vries toen dat we zelfs nog twee onderzoekjes zouden doen. En dat we toen hebben besloten, nee: we hakken nu eindelijk die knoop door, we gaan daar naar toe. En dat is prima en de Kraaien heeft dat gewoon nodig. Ik denk dat als inderdaad blijkt dat die PAS helemaal in de weg gaat lopen, dat is niet alleen voor het Fortuin.

[Audio valt weg]

Mevrouw Neefjes (ChristenUnie): Ja, ik vind het echt deze raad onwaardig om zo een onderwerp op basis van een motie vreemd in vijf minuten aan het eind van een avond nog even te behandelen. Ik vind dit echt niet passend. We hebben een rondvraag gehad over de PAS, daar kwam de Kraaien ook aan de orde. Toen heeft de wethouder ons toegezegd dat hij de gevolgen van deze uitspraak op een rijtje gaat zetten. Dat hij ook gaat laten zien wat dit gaat betekenen met cijfers erbij en op basis daarvan gaan wij met de wethouder in gesprek en dan kun je misschien nog op ten duur tot een bepaalde keuze komen, maar niet nu op basis van een motie. Ik ga echt deze motie verder helemaal niet iets over zeggen of ik stem daar gewoon tegen. Ik vind dit niet gepast.

De voorzitter: Mevrouw Mathkor.

Mevrouw Mathkor (GroenLinks): Wij hadden dit liever ook eerder op de avond besproken, zeker weten, maar wat de heer Van der Laan zegt, over het rust nu op de PAS dus als er een oplossing voor gevonden dan kan het zo wel gebouwd worden. Nee, er is een procedure voor het bestemmingsplan vernietigd. En dat heeft gewoon een juridische procedure nodig die een aantal jaren gaat duren, dus om te beginnen is dat al heel lastig.

Daarbij komt dan ook voorschriften inderdaad dat er in sommige maanden gewoon niet gebouwd en dat er geïnspecteerd moet worden. Dat al met al, ik ga dat ook niet eindeloos herhalen, maar dat kost echt een heleboel jaren tijd. Wij vinden het bijna een onbehoorlijk bestuur om de Kraaien zolang te laten wachten, nog afgezien van wat de bestemming met het Fortuinveld moet, maar er moet met de Kraaien opnieuw gesproken worden of zij dat nog zo lang kunnen of dat hun veld vernieuwd moet worden. Maar wij vinden het een heel slecht idee om nu maar niks te doen en zitten af te wachten.

De voorzitter: De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Bedankt voorzitter.

De voorzitter: Interruptie.

De heer Van Haasen (PVV): Ik heb nog niks gezegd.

De voorzitter: Nee, maar laten we eerst... Mevrouw Onclin wil ook het woord.

De heer Van Braam (SP): Ik had een interruptie op de heer Van der Laan ook.

De voorzitter: Oké, dan beginnen we, dames voor, met mevrouw Onclin en daarna de heer Van Braam.

Mevrouw Onclin (VVD): Dank u wel, voorzitter. Eerst kort een reactie op mevrouw Neefjes. Ik kan me eigenlijk voor een groot deel bij u aansluiten, dat hebben we ook al eerder aangegeven. Ik word even getriggerd door wat mevrouw Mathkor zegt, want volgens mij wordt er hier opgeroepen om echt vanavond meteen te besluiten om te stoppen met Kraaien terwijl u nu zelf zegt: laten we eerst in gesprek gaan. Wij hadden ook eigenlijk een motie staan, maar ik begrijp dat we die waarschijnlijk niet gaan behandelen om geen overhaaste beslissingen te nemen nu op basis van het PAS en dat geldt zeker ook voor de Kraaien.

De voorzitter: De heer Van Braam.

De heer Van Braam (SP): Wat je hier ziet gebeuren is eigenlijk, en daar refereerde ik al in mijn bijdrage naar, is dat deze raad, die heeft een raadsbesluit genomen om de Kraaien op het Fortuinveld te vestigen met als gevolg dat de bewoners zijn gaan procederen daartegen, wat hun goed recht is. Maar door dat raadsbesluit zijn we nu aan het procederen tegen onze eigen inwoners. Hetzelfde wat u eigenlijk doet en wat u heeft veroordeeld, mijnheer Van der Laan, wat er bij de Toermalijn is gebeurd. Dus ik vind dat gewoon heel vreemd dat u dat heel erg vervelend vindt dat je zo met je bewoners omgaat, maar u doet eigenlijk gewoon hetzelfde nu ook bij deze inwoners van het Fortuinveld. Heel raar.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Ja, dit is het huiltoutje van de SP elke keer als het over van zulke besluiten gaat. Ik heb even heel snel gecheckt, maar het is echt het PAS besluit waar het over gaat. En dat u graag uw zin door wil drukken met deze twee postzegelmoties dat moet u zelf weten. Maar het is echt bizar dat u dit elke keer probeert puur voor politiek gewin. We hebben afspraken gemaakt en dat is geen vergelijking met de Toermalijn.

De voorzitter: De heer Van der Laan.

De heer Van der Laan (POV): Daar hebben we hele andere dingen geprobeerd. En het is dan een beetje vervelend dat u elke keer probeert iemand een soort mes in zijn rug te duwen van: ja, maar u bent wel een beetje vervelend.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Van Braam.

De heer Van Braam (SP): Hiermee geeft de heer Van der Laan dus aan dat die het wel gebruikelijk vindt om te procederen tegen de bewoners van het Fortuinveld, dat is erg jammer. Daar is die dus erg selectief in. Bij de ene vindt ie het wel heel erg vervelend, maar bij deze inwoners vindt die het heel normaal om dat te doen. Het tweede is dat het helemaal niet uit de blue komt vallen. Deze procedure loopt al heel lang en de PAS speelt ook al heel lang. Ik heb in 2016 al aangegeven dat dit project, zoals het er nu voorligt, dat de Kraaien er gewoon niet gaat komen en dat gaat ook niet gebeuren. En op deze manier zoals u nu handelt is gewoon tegenstrijdig hoe u zich heeft opgesteld ten opzichte van de bewoners van de Toermalijn.

De voorzitter: Maar goed, dit is herhaling van argument.

De heer Van der Laan (POV): Nog een reactie graag, heel kort. Volgens mij zijn deze bewoners zelf aan het procederen tegen de gemeente en wij als gemeente niet tegen die bewoners. En dat is iedereen zijn goed recht, dat was bij de Toermalijn ook hun goed recht. Alleen wij hebben hier in deze zaal een besluit genomen om de Kraaien daarheen te verhuizen.

De voorzitter: Punt. De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Bedankt, voorzitter. Toen wij pas in de raad zaten hier toen werden wij dus voor de keuze gesteld om de Kraaien naar het Fortuinveld te verhuizen. Ik kende de locaties van de Kraaien vrij goed. Mijn zoon heeft daar 10 jaar gehockeyd, dus ik ben daar vaak geweest. En ik vind de locatie op zich van het Fortuinveld een goede locatie. Ik snap de zorgen van de bewoners, maar wij hebben de overweging genomen, waar de bewoners nu wonen was ook vroeger een stukje Fortuinveld. Dus vandaar dat wij gekozen toentertijd gestemd hebben voor verhuizing naar het Fortuinveld. Waar ik verder op wil wijzen waarom het nu stil ligt, is gewoon door de PAS. Onze minister van Binnenlandse Zaken, Kajsa Ollongren, die zei gisteren voor de televisie dat de projecten die door de PAS worden tegen gehouden langzaam weer op gang komen, omdat er een ander rekenmodel is en dat, als er gecompenseerd wordt, dat er een hoop plannen door kunnen gaan. Nou, ik wil u zeggen, de huidige locatie van de Kraaien die grenst ook aan een Natura 2000-gebied, dus als wij die locatie terug geven aan de natuur dan compenseren wij genoeg om te kunnen verhuizen naar het Fortuinveld. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Raa.

Mevrouw Raa (PvdD): Nog eventjes wat recht zetten, mijnheer Van Haasen. We hebben niet kunnen stemmen over het Fortuinveld locatie. Dat besluit was al gevallen toen wij in de raad kwamen. Jawel, dat was al vastgesteld. Oké, maar voorlopig over die PAS, dat zijn voorlopig alleen projecten die aantoonbaar geen invloed hebben op de natuur. Het Fortuinveld dat grenst zoals u weet pal aan een Natura 2000-gebied dus de kans dat dat gaat lukken, dat is eigenlijk zo minimaal. Dank u.

De voorzitter: De heer Kuyper. Dank u.

De heer Kuyper (ROSA): Voorzitter, heel kort. Ik wil me aansluiten bij mevrouw Neefjes. Ik vind niet dat we op deze manier die beslissing kunnen nemen, niet ten opzichte van de Kraaien. Ik hoor mevrouw Mathkor zeggen: we moeten met de Kraaien praten. Dat heb ik van de week gedaan. De Kraaien gaan ervan uit dat ze naar het Fortuinveld gaan. Dat kan best nog een aantal jaren duren, maar daar gaan ze vanuit en ze willen zelfs niet denken over een alternatief, dat is heel duidelijk. We hebben hen ook dat uitzicht geboden als raad bij meerderheid. We hebben dat allemaal voorbereid, het ligt nu stil. De PAS, dat het niet doorgaat, dat vinden wij op zich prima. We moeten er iets op vinden, het biedt ook mogelijkheden. We zouden die snelheid op de A8 naar 80 kilometer kunnen brengen, dat geeft heel veel stikstofruimte om maar eens wat te noemen. Ik vind niet dat we dit inderdaad laat op de avond op basis van een aantal argumenten die over een weer vliegen zonder dat we daar goed van hebben kunnen bestuderen wat daarvan waar is, dat we daar nu een beslissing over kunnen nemen. Dus ik sluit me aan bij mevrouw Neefjes. Voorlopig houden we het zoals het is, we wachten de onzekerheden af. Dat we niet gaan kappen vind ik prima. En holle bomen hoeven ook niet volgestopt te worden, maar we gaan nu niet besluiten dat we iets afblazen of dat we natuur gaan maken van een stuk grond dat jarenlang in gebruik is geweest als vuilstort waar in het midden mineralenolie ligt, lood, asbest en zwarte metalen.

De voorzitter: De heer Van Braam.

De heer Van Braam (SP): Ik heb een vraag en de vraag is: hoe gaat u zo direct om met de Kraaien en hun velden, want die moeten dringend worden vervangen. Dus ik vraag me af hoelang u nog gaat wachten ermee.

De voorzitter: De heer Kuyper.

De heer Kuyper (ROSA): Ja, dat is een groot probleem, daar heb ik het ook met de Kraaien over gehad. Dat is nog niet helemaal duidelijk, het is ook aan de Hockeybond of ze dispensatie geven. Waarschijnlijk zal er wel iets aan die toplaag moeten gebeuren, ben ik geen expert in, is nog niet duidelijk. Maar de gemeente, heb ik wel begrepen ook van de Kraaien dat zowel de ambtenarij als de heer Slegers, de portefeuillehouder, meedenken en de Kraaien daarin ook zullen steunen. Misschien is er wel iets mogelijk met een tijdelijke toplaag die mee te verhuizen is uiteindelijk naar het andere veld, dat weet ik niet. Er zijn mogelijkheden, maar het is nog onduidelijk. Alles is onduidelijk en dat is ontzettend vervelend voor iedereen.

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries (D66): De heer de voorzitter, ik denk dat deze raad een pas op de plaats zou moeten maken. Ik verzoek de indieners van de moties om deze ook in te trekken en om deze discussie te sluiten en eens even rustig met de Kraaien te praten om eens even te kijken wat de beste oplossing is.

De voorzitter: De heer Slegers.

De heer Slegers (wethouder): Dank u voorzitter. Ik wil gelijk beide moties meteen direct aan elkaar koppelen, want ze hebben ook direct met elkaar te maken. Ik begrijp dat het een gevoelig onderwerp is, zeker voor de bewoners die aan het Fortuinveld woonachtig zijn en daar gewend zijn om tegen een stuk natuur aan te kijken. Daarentegen heeft deze raad natuurlijk besloten, op basis van een aantal feiten en een aantal locaties die ze hebben onderzocht, om de Kraaien, Hockeyvereniging de Kraaien te gaan verhuizen naar het Fortuinveld. Dat houdt dus in dat wij als college opdracht hebben uit te voeren en die gaan we ook uitvoeren. Vanuit die uitvoering hebben we ook gezegd: naar aanleiding van de PAS op dat moment, dat heb ik ook in het Zaanstad Beraad gezegd, tot dat we daar met geduld en met uiteindelijk ook de zorgvuldigheid die we

betrachten in dit hele verhaal, want uiteindelijk is het bestemmingsplan niet inhoudelijk behandeld bij de Raad van State. En heeft men gezegd ook, dat heeft de Raad van State ook aangegeven, dat de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk zou kunnen zijn indien eerst een nieuw passend beoordeling wordt opgesteld die voldoet aan die uitgangspunten zoals vermeld in de uitspraak. Dus ik heb ook in het Zaanstad Beraad gezegd, totdat we op basis van die PAS waar we met z'n allen allemaal last van hebben, heb ik ook gezegd dat we niet gaan snoeien, we gaan niet kappen totdat we daar zeker van zijn dat we ermee door kunnen gaan. Die toezegging heb ik gedaan en daar houd ik me ook aan, die houd ik in stand. Daarentegen vind ik ook dat als je naar de motie kijkt om de Kraaien dan maar in ieder geval alle procedures stop te zetten, ik vind dat kort door de bocht. Ik denk juist dat we met elkaar daarover moeten praten en uiteindelijk ook die zorgvuldigheid moeten in acht nemen om in goed overleg te kijken wat we gaan doen. Ik kan u verzekeren, zoals mijnheer Kuiper ook zei: we hebben gesproken met de Kraaien en de Kraaien zijn nog steeds voornemens om te verhuizen naar Fortuinveld. En ik heb u ook gezegd: dat kan een jaar tot twee jaar duren voordat we door die hele procedure heen gaan, maar ik vind dat we dat zorgvuldig moeten doen en nogmaals, wij hebben als college een opdracht van u gekregen om de Kraaien te verhuizen en daar houden wij ons aan. Tot zover.

De voorzitter: De heer Van Braam.

De heer Van Braam (SP): De wethouder reageert weer heel opportune. Dat deed die vorige week toen wij onze actualiteitsvragen stelden waarin hij eigenlijk vol overtuiging zei: we gaan gewoon door en die zaak gaan we winnen. Vervolgens heeft de Raad van State, een week later heeft hij het vernietigd. Vervolgens heeft hij vorige week nog gezegd: de holttes gaan we dicht stoppen en wordt hij teruggefloten door de RUD dat dat niet kan. Dus hij is heel opportune en ik zou ook wel een keertje de realiteit zien bij deze wethouder. Ik neem alleen maar de ADC-toets. De ADC-toets die aan een vage criteria voldoet. Daar gaat u echt niet doorheen komen, wethouder. En u kunt wel hier zo de bewoners zeggen van: gaan we de bewoners nog twee jaar in onzekerheid houden. Maar na twee jaar staat dat zelfde verhaal er nog en zitten deze bewoners nog steeds in onzekerheid. Maar het verhaal zoals het er nu staat, die Kraaien gaan daar gewoon niet komen. Ik heb het al eerder gezegd vier jaar geleden: die Kraaien gaan er niet komen en ze gaan het al helemaal niet redden met die ADC-toets.

De voorzitter: De heer Slegers nog ten slotte en dan gaan we stemmen.

De heer Slegers (wethouder): Ik weet niet uit welke glazen bol dat u dat heeft. Ik heb geen glazen bol, ik kan dat niet voorzien. Ik wacht gewoon de procedure af zoals we die moeten doorlopen, ook op basis van de PAS. Tot die tijd blijf ik u informeren. Ik heb ook de toezegging gedaan dat we in een RIB u gaan inlichten en toelichten wat de consequenties zijn op dit moment en waar we naartoe werken. Dat gaan we ook uitwerken en dat krijgt u van mij en van daaruit gaan we gewoon die procedure in. En nogmaals, de opdracht die ik heb gekregen en daar blijf ik bij, is van deze raad om de Kraaien te gaan verhuizen naar het Fortuinveld.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we over tot... Mevrouw Mathkor, op de valreep.

Mevrouw Mathkor (GroenLinks): Heel kort nog even. Als de wethouder ons een Raadsinformatiebrief gaat toesturen met alle consequenties, dan zou ik ook heel graag daar een reëel tijdspad van hem willen hebben wat dit nog gaat kosten. Dat neemt niet weg dat we onze moties handhaven, maar dat zou ik heel graag willen weten, want dat gaat echt oneindig veel tijd nog kosten.

De voorzitter: Eén kleine zin.

De heer Slegers (wethouder): Ja. Dat gaan we zeker doen. Die toezegging heb ik ook gedaan en één vraag was ik vergeten. Op basis van de huidige velden van de Kraaien. We kunnen namelijk door het opkloppen van deze velden, dat hebben we ook al besproken met de Kraaien, kunnen we het uitstellen tot 1 à 2 jaar dus dat zou mooi aansluiten op elkaar op basis van de wachttijd die er nu in zit van die 1 à 2 jaar. Maar dan zijn de Kraaien in ieder geval verzekerd dat ze zonder dispensatie daar gewoon nog kunnen blijven hockeyen.

De voorzitter: Goed.

De heer Slegers (wethouder): Maar dan is het ook echt op.

De voorzitter: Motie vreemd aan de orde, Sportpark het Fortuin, SP. Wie is daar voor? SP, GroenLinks, Partij voor de Dieren en daarmee verworpen. Dan motie vreemd aan de orde, Stopzetten verhuizing de Kraaien van GroenLinks en anderen. Wie is daar voor? GroenLinks, Partij voor de Dieren, SP en daarmee verworpen. Dames en heren, we gaan nu over tot de tweede stemronde voor de vervoerregio. Mevrouw De Boer heeft het woord.

Mevrouw De Boer (Liberaal Zaanstad): Dank u, voorzitter. Omwille van een snelle afhandeling van de stemming wil ik mijzelf terugtrekken van stemming. We hebben volledig vertrouwen in de heer Kerkhoven, dus is het prima zo.

De voorzitter: Er staan drie namen op de stembiljetten, dus die van mevrouw De Boer is niet meer aan te kruisen. Dames en heren, ik verzoek u om uw plaats in te nemen, want dan kunnen wij het woord geven aan de voorzitter van de stemcommissie. Wilt u gaan zitten en stilte betrachten? Dan geef ik de heer Van Braam het woord.

De heer Van Braam (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. We hadden er nog één openstaan, benoeming lid vervoersregio. Aantal uitgereikte stembrieven: 37. Aantal stembrieven: 0. Ongeldig, sorry. Benoemd als lid van de vervoersregio is, tromgeroffel, de heer Kerkhoven met 23 stemmen voor.

19. Sluiting

De voorzitter: Goed, dames en heren. Dan kunnen we deze vergadering afsluiten. Mevrouw Schenk wil nog het woord. Blijf nog even zitten. Mevrouw Schenk heeft als laatste het woord.

Mevrouw Schenk: Dank u, voorzitter. Even vanuit mijn rol als lid van de agendacommissie. Er werd net gezegd over de moties en amendementen: ja, dat moet de agendacommissie beter doen, maar wij kunnen niet sturen op wie er wel of niet een motie of amendement indient. Dat is ook niet aan ons. Het is gewoon een democratisch instrument, dus dat kun je ook gewoon doen. Wat mijn pleidooi ook namens ook de andere leden is, als je nou belangrijke onderwerpen heb doe het dan in een rondvraag of neem een agenda-initiatief, maar niet alleen maar moties, amendementen. Het is zo jammer. We hebben net afgesproken dat alles wat nu nog overblijft naar 17 oktober gaat, omdat we de raadsvergadering voor volgende week echt over de brug willen laten gaan.

De voorzitter: Maar u kunt natuurlijk wel zeggen dat u nog moties intrekt. Dat kan natuurlijk wel, over een andere manier bespreken. De heer Van Haasen. Nee, eerst de heer Van der Laan. Die stond als eerste bij de microfoon.

De heer Van der Laan (POV): Voorzitter, het gaat erom dat alles wat nu doorgeschoven wordt bovenaan de volgende agenda komt. En dat alles wat daarna binnen komt gewoon daaronder komt.

De voorzitter: Dat is inderdaad... Het vaststellen van de agenda, dat doen we ook aan het begin van de vergadering. Maar we zullen hier rekening mee houden maar dan nog, het is een enorm hoeveelheid moties vreemd die is ingediend. En dat leidt wel tot een vollere agenda dan normaal. De heer Van Haasen.

De heer Van der Laan (POV): Ik heb nog een vraag. Ik heb ook een ordevoorstel gedaan vanavond voor een extra technische sessie volgende week en dan de raadsvergadering te verschuiven naar 1 oktober.

De voorzitter: We gaan kijken hoe we daarin kunnen voorzien. De buitengewone raadsvergadering die de burgemeester had uitgeschreven die is volgende week donderdag en we gaan kijken wanneer we die technische sessie kunnen voorzien. Of dat volgende week op een goede manier kan worden vorm gegeven. Daar komen wij op terug. De heer Van Haasen.

De heer Van Haasen (PVV): Een van de moties die wij hadden ingediend over de brugfunctionarissen. Die gaat over brugfunctionarissen, wat een pilot is voor twee jaar. Ik hoop dat de motie voordat de pilot afgelopen is een keer behandeld is hier. Dank u.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is gesloten. Ik wens u een fijne avond. Wel thuis.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 17 oktober 2019

Voorzitter,

Griffier

